

T. B. M. M. (S. Sayısı : 243)

**Bazı Kanunların Bakanlar Kuruluna Yetki Veren Hükümlerinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ile Bazı Kanunların Bakanlar Kuruluna Yetki Veren Hükümlerinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Raporları
(1/446, 1/480)**

T. C.

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar

Genel Müdürlüğü

5 . 5 . 1988

Sayı : K. K. Gn. Md. 07/101-2170/02843

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulunca 4.5.1988 tarihinde kararlaştırılan «Bazı Kanunların Bakanlar Kuruluna Yetki Veren Hükümlerinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı» ile gerekçesi ekli olarak gönderilmiştir.

Komisyonlarda ve Genel Kurulda öncelik ve ivedilikle görüşülmesinin teminini arz ederim.

Turgut Özal

Başbakan

GEREKÇE

Bakanlar Kuruluna ait bazı görev ve yetkilerin ilgili bakanlıklara verilmesi suretiyle Bakanlar Kurulunun yükünün azaltılması ihtiyacı 1950'li yıllarda duyulmuş ve Bakanlar Kurulu seviyesine kadar çıkmaması gereken konuların tasfiyesini yapmak amacıyla çalışmalara başlanılmıştır. Bakanlar Kurulu çalışmalarının daha verimli ve etkili bir düzeye kavuşturulması çabaları bugüne kadar müspet olarak sonuçlandırılmamıştır.

Yönetimin; daha dinamik bir çalışma anlayışı içerisinde, verimli iş üreten sağlıklı bir yapıya kavuşturulması ve halkla ilişkilerinin geliştirilmesi için gerekli düzenlemelerin geciktirilmeden yapılması mecburî hale gelmiştir. Bu işlemlerin daha kısa sürede

ve daha az emek ve zaman harcanarak yerine getirilmesi ülkemiz ve milletimiz açısından büyük önem arz etmektedir.

Yürürlükte bulunan kanunların pek çoğunda Bakanlar Kuruluna görev ve yetki verilmiştir. Söz konusu görev ve yetkilerin birçoğu hükümetin meşgul olamayacağı ve ayrıntılarına giremeyeceği kadar teknik uzmanlıkla ilgili işler ve konulardan oluşmaktadır.

Bakanlar Kurulu, mevcut mevzuat uyarınca sadece genel yönetimin ayrıntılı sayılabilecek konularıyla değil, yönetim ilkeleri açısından yerel yönetimlerce sonuçlandırılmasında fayda umulan işlerle bile uğraşmak mecburiyetinde kalmaktadır. Bu durum, Bakanlar Kurulunun daha önemli konular üzerinde yeterince eğilecek vakit bulamaması sonucunu doğurmaktadır.

Ülkemiz gibi kalkınma yolunda olan ülkelerde ekonomik ve sosyal gelişmenin gerçekleştirilebilmesi için hükümetlerce yerine getirilmesi gereken işlerin çokluğu ve çeşitliliği, yönetim kademelerinde konu ve şahıs yönünden isabetli görev ve yetki devrini mecburî kılmaktadır. Özellikle siyasal rejim olarak demokrasiyi benimsemiş ülkelerde böyle bir düzenlemenin yapılması kaçınılmaz olmaktadır.

Kaldı ki, Bakanlar Kurulu genel siyasetin oluşturulduğu yerdir. Hükümet programı çerçevesinde genel siyasetin yürütülmesiyle görevli ve sorumlu olan Bakanlar Kurulunun bu görevini gereği gibi yapabilmesi için, genel siyaset ile ilişkisi bulunmayan konularla uğraşmaması gerekir.

Bakanlar Kuruluna verilen birtakım yetkilerin, önemi ve özelliği dikkate alınarak Başbakanlığa veya ilgili bakanlıklara devredilmesi için hazırlanan bu tasarı kanunlaştığında, Bakanlar Kurulu çalışmaları daha verimli ve etkili bir düzeye gelecek ve bürokratik engeller azalarak çalışmalara hız kazandırılacaktır.

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN

**Bazı Kanunların Bakanlar Kuruluna Yetki Veren Hükümlerinde Değişiklik Yapılması
Hakkında Kanun Tasarısı**

MADDE 1. — Ekli listede tarih ve sayıları ile adları yazılı kanunların çeşitli madde ve fıkralarıyla Bakanlar Kuruluna tanınan görev ve yetkilere dair hükümler aynı listedeki metinlerde belirtildiği şekilde değiştirilmiştir.

GEÇİCİ MADDE — İlgili kanunlarında tüzükle düzenlenmesi öngörülmekle birlikte bu Kanun ile yönetmelik şeklinde tanzimî uygun bulunan hususlarla ilgili olarak çıkarılması gereken yönetmelikler yürürlüğe girinceye kadar mevcut hükümlerin uygulanmasına devam olunur.

MADDE 2. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

4 . 5 . 1988

T. Özal
Başbakan

Devlet Bakanı ve Başbakan Yrd. <i>I. K. Erdem</i>	Devlet Bakanı <i>K. Oksay</i>
Devlet Bakanı <i>A. Tenekeci</i>	Devlet Bakanı V. <i>K. Oksay</i>
Devlet Bakanı <i>A. Bozer</i>	Devlet Bakanı <i>Y. B. Özal</i>
Devlet Bakanı <i>A. Kahveci</i>	Devlet Bakanı <i>M. Yazar</i>
Devlet Bakanı <i>C. Çiçek</i>	Devlet Bakanı <i>N. Kitapçı</i>
Adalet Bakanı <i>M. O. Sungurlu</i>	Millî Savunma Bakanı <i>E. Vuralhan</i>
İçişleri Bakanı <i>M. Kalemli</i>	Dışişleri Bakanı V. <i>A. Bozer</i>
Maliye ve Gümrük Bakanı <i>A. K. Alptemoçin</i>	Millî Eğitim Gençlik ve Spor Bakanı <i>H. C. Güzel</i>
Bayındırlık ve İskân Bakanı <i>İ. S. Giray</i>	Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanı Y. <i>Ş. Yürür</i>
Ulaştırma Bakanı <i>E. Pakdemirli</i>	Tarım Orman ve Köy İşleri Bakanı <i>H. H. Doğan</i>
Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı <i>İ. Aykut</i>	Sanayi ve Ticaret Bakanı <i>Ş. Yürür</i>
Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı <i>F. Kurt</i>	Kültür ve Turizm Bakanı <i>M. T. Titiz</i>
Türkiye Büyük Millet Meclisi	(S. Sayısı : 243)

HÜKÜMETİN TEKLİFİNE BAĞLI CETVEL

K A N U N U N

Sıra No.	Sayı	Tarihi	A d ı	Maddesi	Fıkrası
1	743	17.2.1926	Türk Kanunu Medenisi	36	2
2	904	7.6.1926	Islâhı Hayvanat Kanunu.	5	—
3	1580	3.4.1930	Belediye Kanunu.	19	10
4	6200	18.12.1953	Devlet Su İşleri Umum Müdürlüğü Teşkilât ve Vazifeleri Hakkında Kanun.	21	—
				23	—
				24	—
				27	—

Yabancı memleketlerdeki Türkiye temsilcilerine, Dışişleri Bakanlığının teklifi, İçişleri Bakanlığının katılması ve Başbakanın onayı ile nüfus memurluğu yetkisi verilebilir.

Hara, inekhane, ağıl, aygır deposu, üretme ve deneme yerleri kurulmasına uygun olup, Hazineye ait bulunan çiftlikler ve otlaklar, ihtiyaç üzerine Tarım Orman ve Köy-işleri Bakanlığı ile Maliye ve Gümrük Bakanlığının ortak teklifleri ve Başbakanın onayı ile sözü geçen hizmetler için ayrılır.

C) Yukarıda (B) bendine göre tahvil çıkarılması hakkında belediye meclislerince alınacak kararlar vali tarafından mütalaasıyla birlikte İçişleri Bakanlığına gönderilir ve Hazine ve Dış Ticaret Müsteşarlığının da mütalaası alındıktan sonra İçişleri Bakanlığının teklifi üzerine Başbakanın onayı ile kesinleşir.

2 nci maddenin a, b, c, d, f fıkralarına giren işlerin ele alınması ve bunların inşaatları Başbakanlık, Maliye ve Gümrük, Bayındırlık ve İskân, Sanayi ve Ticaret, Tarım Orman ve Köy-işleri ile Sağlık ve Sosyal Yardım bakanlıkları temsilcilerinin katılımıyla işin verimliliği veya ele alınmalarındaki zorunluluk bakımından sıralanıp tespit edilir ve Bayındırlık ve İskân Bakanlığının teklifi üzerine Başbakanın onayı ile kesinleşir. Konularla bunların sıralarında yapılacak düzeltme, ekleme veya değişmeler aynı usule tabidir.

Ancak seylap ve diğer acil müdahaleyi gerektiren olaylarda yapılacak işler için kararlar, yukarıdaki fıkra hükmüne tabi olmaksızın, Genel Müdürlük tarafından alınır ve uygulanır.

c) Kurulan tesis birden fazla maksadı havi olması halinde tesis bedelinin her maksada isabet eden kısmı Bayındırlık ve İskân Bakanlığının teklifi ve Başbakanın onayı ile kesinleşir.

a) Ödeme müddeti ve ödemenin başlangıç tarihi bu tesislerin hususiyetlerine, mahallî şartlara göre Genel Müdürlükçe tespit ve Bayındırlık ve İskân Bakanlığının teklifi üzerine Başbakanın onayı ile karara bağlanır.

Fevkalade hallerin tahaddüsünde ödeme müddeti, aynı yollardan gidilmek suretiyle uzatılabilir.

d) 24 üncü maddenin (a) fıkrası gereğince Başbakanın onayı ile karar altına alınacak ödemenin başlangıç tarihi, tam işletmenin de başlangıç tarihidir. Bu tarih asgari bir sene evvel tespit ve ilan olunur.

K A N U N U N

Sıra No.	Sayı	Tarihi	A d ı	Maddesi	Fıkrası
5	195	2.1.1961	Basın İlan Kurumunun Teşkiline Dair Kanun.	15	3
				16	2
				24	2
6	580	8.4.1965	Millî Prodüktivite Merkezi Kuruluş Kanunu.	6	1/a
				8	1/d
7	2946	9.11.1983	Kamu Konutları Kanunu.	5	1
8	3254	8.1.1986	Devlet Meteoroloji İşleri Genel Müdürlüğünün Teşkilât ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiş-tilirerek Kabulü Hakkında Kanun.	30	1

Genel Kurul kararı ve Başbakanın tasdiki ile yukarıdaki fıkralarda yazılı sermayeye iştirak miktarları iki katına kadar artırılabilir.

Gazete veya dergi sahipleri, altı ay önce Kuruma ihbar etmek şartıyla paylarını her zaman geri alabilirler. Bankalarla sigorta ortaklıklarının paralarını geri alabilmeleri, Genel Kurulun karar vermesine ve Başbakanın tasdikine bağlıdır.

Sahipleri Kurumun idaresine iştirak eden gazetelerden alınacak % 15 komisyon ücretini % 10'a kadar indirmeye Genel Kurul yetkilidir. Bu nispetler Genel Kurulun teklifi ve Başbakanın onayı ile değiştirilebilir.

Yönetim Kurulu tarafından sunulacak bütçeyi ve hizmet karşılığında alınacak ücret tarifesini ve Başbakanın tasvibine sunulacak personel kadrosunu tasdik etmek;

Personel kadrosunu hazırlamak ve Genel Kurulun tasdikinden sonra Başbakanın tasvibine sunmak.

Kamu konutlarının aylık kira bedelinin tespitine esas olacak «kira birim bedelleri», Maliye ve Gümrük Bakanlığının koordinatörlüğünde Millî Savunma, İçişleri, Dışişleri, Sanayi ve Ticaret, Enerji ve Tabii Kaynaklar, Bayındırlık ve İskân bakanlıkları temsilcilerinden teşekkül eden komisyon tarafından her takvim yılının başlangıcından en az üç ay önce belirlenir. Başbakanın onayı ile yılbaşından itibaren uygulanmak üzere Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe konulur.

Devlet Meteoroloji İşleri Genel Müdürlüğü tarafından kamu, kurum ve kuruluşları bünyesinde ilgili bakanlık ve kuruluşlarıyla anlaşmak suretiyle ve rasat hizmetlerini yapmak üzere meteoroloji istasyonları açılabilir ve bu kurum ve kuruluşların personeline ödenecek ek ücret, Devlet Meteoroloji İşleri Genel Müdürlüğünün teklifi, Maliye ve Gümrük Bakanlığı ile Devlet Personel Başkanlığının olumlu görüşü ve Başbakanın onayı ile kararlaştırılır.

K A N U N U N

Sıra No.	Sayı	Tarihi	A d ı	Maddesi	Fıkrası
1	6200	18.12.1953	Devlet Su İşleri Umum Müdürlüğü Teşkilât ve Vazifeleri Hakkında Kanun.	24	—
2	224	5.1.1961	Sağlık Hizmetlerinin Sosyalleştirilmesi Hakkında Kanun.	7	—
				18	1
				18	2
3	237	5.1.1961	Taşıt Kanunu.	1	—
4	53	13.6.1962	Devlet İstatistik Enstitüsünün Görev Yetki ve Kuruluşu Hakkında Kanun.	11	—
5	474	14.5.1964	5383 Sayılı Gümrük Kanununa Bağlı Gümrük Giriş Tarife Cetvelinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun.	5	1

c) Sulanan ve kurutulan arazi sahalarıyla sulama ve kurutmada istifade edilecek ve edemeyecek arazi hudutları Genel Müdürlükçe tespit ve Bayındırlık ve İskân Bakanlığının teklifi üzerine Başbakanlıkça tasdik edilir ve Genel Müdürlükçe usulü dairesinde mahallinde ilan olunur.

Kamu sektörüne dahil kurumlarda çalıştırılacak sağlık personeli miktarı bu kurumların tabii buldukları kanunların hüküm ve esasları dairesinde alınan kadroları aşmamak şartıyla Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı tarafından ilgili bakanlıkların da mütalaası alınarak yapılacak teklif üzerine Başbakanlıkça tespit edilir.

Sağlık hizmetlerinin sosyalleştirilmesi hususundaki planın tatbikatına rehber olmak üzere gereken kılavuz bölgelerin nerelerde kurulacağı Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığının teklifi üzerine Başbakanlıkça kararlaştırılır.

Sosyalleştirme planı bütün yurda kademeli surette teşmil edilirken sağlık hizmetlerinin hangi bölgelerde ve ne zaman sosyalleştirileceği de Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığının teklifi üzerine Başbakanlıkça tespit edilir.

d) Kamuya yararlı derneklerden Başbakanlıkça lüzumlu görülenler tarafından kullanılacak taşınmazlar bu Kanun hükümlerine tabidir.

Genel nüfus sayımlarında, okur yazar her vatandaş, geçerli bir özrü olmadıkça sayım komiteleri ve bunların bulunmadığı yerde o yerin en büyük idare üstü tarafından verilecek nüfus sayım ve denetleme memurluğu işini kabul etmek zorundadır. Diğer sayım ve anketlerde, başta ilgili bakanlıklar memurları olmak üzere, çeşitli bakanlıklar ve bunlara bağlı teşekküller memurlarından gereği kadarı, aynı makamlar tarafından görevlendirileceği gibi, yurtdaşların yardımına da başvurulabilir. Sayım ve anketlerle ilgili işlerden istisnası gereken kimseler Başbakanlıkça tespit olunur.

Yukarıdaki maddelerde gösterilen işlerin hazırlık çalışmaları ikinci maddede yazılı bakanlık ve teşekküllerin, en az daire başkanı yardımcısı, genel müdür yardımcısı ve genel sekreter yardımcısı kademesindeki yetkili temsilcilerinden Başbakanlıkça kurulacak ve başkanı belli edilecek vazifeli bir komisyon tarafından yapılır.

K A N U N U N

Sıra No.	Sayı	Tarihi	A d ı	Maddesi	Fıkrası
6	2813	5.4.1983	Telsiz Kanunu.	18	—
7	2876	11.8.1983	Atatürk Kültür Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Kanunu.	97	1

Ulaştırma Bakanlığı, Başbakanlığın veya Genelkurmay Başkanlığının talebi üzerine telsiz yayın kontrolünü ilan ederek uygular. Bu uygulama belli bir tesis ve bölge için olabileceği gibi, bütün ülke için de olabilir.

a) Atatürk Araştırma Merkezi, Türk Dil Kurumu, Türk Tarih Kurumu ve Atatürk Kültür Merkezinde uzmanlığı gerektiren belirli görevler için ihtiyaç duyulacak sözleşmeli personele verilecek ücret ve sair haklar, bu husustaki kısıtlamalara bağlı kalmaksızın Yüksek Kurum Başkanının önerisi, Maliye ve Gümrük Bakanlığının uygun görüşü üzerine Başbakanlıkça kararlaştırılır.

b) Bu Kanun gereğince Yüksek Kurum ve bağlı kuruluş başkan ve başkan yardımcılığına atananlara ve haklarında 2547 sayılı Yüksek Öğretim Kanununun görevlendirilmeye ilişkin hükümleri uygulananlara, Yönetim Kuruluna ve yürütme kurullarına atanacak üyelere ödenecek ücretlerle, Yüksek Kurul Atatürk Uluslararası Barış Ödülü Kurulu ve Millî Komiteye Cumhurbaşkanı tarafından seçilen üyelere ve bilim kurullarının asıl üyelerine ödenecek huzur hakları Yüksek Kurum Başkanının teklifi üzerine Başbakanlıkça tespit edilir.

Bu suretle atanan veya görevlendirilenlerin, varsa emekli aylıkları kesilmez.

Bu Kanun gereğince kurulan bilim ve uygulama kolları, diğer kol, komisyon ve çalışma grupları başkan ve üyeleri hakkında, faaliyet ve hizmetin niteliğine göre, şartları varsa, uzmanlığı gerektiren belirli görevlere ilişkin hükümler veya yayın ve telif mevzuatı uygulanır.

K A N U N U N

Sıra No.	Sayı	Tarihi	A d ı	Maddesi	Fıkrası
1		12.9.1330	Askerî Tayinat ve Yem Kanunu Mu- vakkatı.	36	2
2	442	18.3.1340	Köy Kanunu.	74	2
				78	1
3	657	22.4.1341	Harita Genel Komutanlığı Kanunu.	6	5
4	677	30.11.1341	Tekke ve Zaviyelerle Türbelerin Seddine ve Türbedarlıklar ile Birtakım Unvan- ların Men ve İlgasına Dair Kanun.	1	4
5	904	7.6.1926	İslâhî Hayvanât Kanunu.	4	—
6	1416	8.4.1929	Ecnebi Memleketlere Gönderilecek Talebe Hakkında Kanun.	13	—
7	1580	3.4.1930	Belediye Kanunu.	5	—

Fevkalade hallerin devamı müddetince Maliye ve Gümrük Bakanlığının olumlu görüşü alınmak kaydıyla Millî Savunma Bakanlığının istihkak bedelini tecavüz edebilme yetkisi vardır.

Bakanlar Kurulunca tespit edilecek illerde; olağanüstü hal ilanını gerektiren sebeplere ve şiddet hareketlerine ait ciddi belirtilerin köyde veya çevrede ortaya çıkması veya ne sebeple olursa olsun köylünün canına ve malına tecavüz hareketlerinin artması hallerinde de, valinin teklifi ve İçişleri Bakanlığının onayı ile yeteri kadar «geçici köy korucusu» görevlendirilebilir. Bu şekilde görevlendirilen geçici köy korucularına görevleri süresince ödenecek ücret ile hizmetin bitiminde verilecek tazminat miktarı ve giyim bedelleri İçişleri ile Maliye ve Gümrük bakanlıklarınca müştereken tespit edilir ve Maliye ve Gümrük Bakanlığı bütçesinin ilgili transfer harcamaları bölümünden İçişleri Bakanlığı bütçesine aktarılacak ödenekten bu Bakanlıkça karşılanır.

Korucuların kıyafetleri ve silahlarının şekli İçişleri Bakanlığınca tayin olunur.

Adı geçen kurulca yukarıda belirtilen hususlar üzerinde alınan kararlar, ilgili Bakanlığın tasdiki ile kesinleşir.

Türbelerden Türk büyüklerine ait olanlarla büyük sanat değeri bulunanlar Kültür ve Turizm Bakanlığınca umuma açılabilir. Bunlara bakım için gerekli memur ve hizmetliler tayin edilir.

Damızlık tiftik keçilerinin men'i imrarı hakkındaki 11 Nisan 1334 tarihli Kanunun hükümleri mahfuz kalmak şartıyla bütün hayvanların ecnebî memleketlere ihracı serbesttir. Yalnız aygır, iğdiş, kısrağ ve katırların ihracı, lüzumunda ilgili Bakanlıkça men olunabilir.

Öğrenci ödeneği, bütün öğrencileri kapsamak üzere her yıl Millî Eğitim Gençlik ve Spor ve Maliye ve Gümrük bakanlıklarınca tespit edilecek aylık miktar, ile zarurî giderler toplamından teşekkül eder.

B) Seksen binden fazla nüfuslu belediyelerde belediye meclisinin kararı, idare heyetinin muvafakati, Valiliğin teklifi ve İçişleri Bakanlığının tasdiki ile kesinleşir.

K A N U N U N

Sıra No.	Sayı	Tarihi	A d ı	Maddesi	Fıkrası
				19	5/2
8	1705	10.6.1930	Ticarette Tağsışın Men'i ve İhracatın Murakabesi ve Korunması Hakkında Kanun.	1	1
					2
9	1711	10.6.1930	Tasarruf Sandıkları Hakkında Kanun.	5	—
10	1918	7.1.1932	Kaçakçılığın Men ve Takibine Dair Kanun.	60	1
11	2804	14.6.1935	Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü Kanunu.	5	2

Bunların, belediyelerin de iştirak edecekleri şirketler vasıtasıyla yapılması ve işletilmesi veya icara verilmesi veyahut imtiyazın devri İçişleri Bakanlığının kararına bağlıdır. Belediyeler dilerse inhisarı tazammun etmemek şartıyla bunların işletilmesine ruhsat dahi verebilir.

Dahilî ve haricî ticaret menfaatlarını korumak ve ticaret malları üzerinde taşış ve hilelere mani olmak üzere menşei, nebatî, hayvanî, madenî bilumum mevat ile bunların nim mamul ve mamullerini veyahut bunların terkiibinden husule gelen mevaddın ihrazına, imaline, tathirine muayyen sınıf ve nevilere tefrikına, ambalajlarına, zarflarına, alım satım ve nakil ve muhafazalarına ve bu hususlarda tabi olacakları usul ve şartlara ve bu gibi mevat için hususî veya millî muayyen alamet ve izahat istimali mecburiyetine müteallik tedbirler almaya Sanayi ve Ticaret Bakanlıği mezundur.

Bakanlık bu mezuniyet dahilindeki tedbirleri tatbik, alakâdar teşekküllerin mü-talaasını aldıktan ve beynelmilel teamülleri tetkik ettikten sonra, ihraç mallarımızın en müsaitlerinden başlar. 1593 numaralı Umumî Hıfzıssıhha Kanununun 182 ve 183 üncü maddeleri hükümleri mahfuzdur.

Tasarruf sandığı tasarruf cüzdanı ve tasarruf tevdiatı veya buna mümasil unvanlar ilgili Bakanlığın muvafakatı olmadıkça hiçbir banka veya müessese tarafından kullanılamaz.

3. Uyuşturuu madde yakalamalarında;

Her türlü uyuşturuu maddenin birim miktarı için İçişleri ve Maliye ve Gümrük bakanlıklarınca müstereken tespit edilecek sabit bir rakamın her yıl bütçe kanunlarında belirlenen ikramiye katsayısı ile çarpımı sonucu bulunacak değerin, sahipli olarak yakalanan uyuşturuu maddeler için tamamı, sahıpsizler için yarısı ikramiye olarak ödenir.

Hükümet ile Hükümete bağlı müesseselerden başka hakiki veya hümi şahısların tamamına veya ekseriyet hissesine sahip oldukları petrol iptida istikşaf veya taharri ruhsatnamesi, maden taharri ruhsatnamesi, maden ocağı ruhsat tezkeresi veya maden imtiyazi sahalarından M.T.A. Genel Müdürlüğü tarafından ücretsiz de arama ameliyatı yapılabilir. Bu takdirde alâkadarlar ile Genel Müdürlük arasında arama ameliyatından doğacak menfaatlerden Devletin istifade edeceğine dair Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığınca bir mukavele yapmak lazımdır.

K A N U N U N

Sıra No.	Sayı	Tarihi	A d ı	Maddesi	Fıkrası
12	3054	12.6.1936	İstanbul Telefon Tesisatının Tesellüm ve İşletme Muamelelerine Dair Kanun.	6	—
13	3488	24.6.1938	İzmir Telefon Tesisatının Tesellüm ve İşletme Muamelelerine Dair Kanun.	5	—
14	3670	5.7.1939	Millî Piyango Teşkiline Dair Kanun.	5	2
15	3763	3.1.1940	Türkiye'de Harp Silah ve Mühimmatı Yapan Hususî Sanayi Müesseselerinin Kontrolü Hakkında Kanun.	1	2
16	3959	30.12.1940	Türkiye Cumhuriyeti Merkez Hıfzıssıhha Müessesesi Teşkiline Dair Kanun.	4	—
				5	—
17	4250	8.7.1942	İspirto ve İspirtolu İçkiler İnhisarı Kanunu.	2	2
18	4933	13.6.1946	İnönü Armağanları Kanunu.	4	1
19	5254	8.7.1948	Muhtaç Çiftçilere Ödünç Tohumluk Verilmesi Hakkında Kanun.	1	3

Telefon idaresinin aboneleri ile olan muameleleri, abone kaydı, tahsilat işleri ve borcunu ödemeyen abonelerin telefonlarının kapatılması şart ve usulleri Ulaştırma Bakanlığınca tespit olunur.

Telefon idaresinin aboneleriyle olan muameleleri ve abone kaydı ve tahsilat işleri ve borcunu ödemeyen abonelerin telefonlarının kapatılması şart ve usulleri Ulaştırma Bakanlığınca tespit olunur.

Bunların vazifesi daimî olup aylıkları Maliye ve Gümrük Bakanlığınca tayin olunur. Maliye murakabının istihkakı Genel bütçeden ve diğerlerinininki Cumhuriyet Merkez Bankası tarafından tediye olunur.

Bu Kanunun kapsamına giren harp silah ve mühimmat sanayiî her senenin Ocak ayında Millî Avunma Bakanlığı tarafından tespit ve ilan olunur.

Hıfzıssıhha Enstitüsü vazifesi arasında sayılan tetkik ve muayene ve tahlillerden umumî sıhhate taallûk eden işler için resmî daireler ile belediyelerden hiçbir ücret almaz. Umumî sıhhate taallûk etmeyen muayene, tahlil ve tetkikler için alınacak ücretler Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığınca hazırlanacak bir tarifeye tespit edilir. Sari veya salgın hastalık işleri müstesna olmak üzere hakikî ve hükmi şahıslara ait olan muayene, tahlil ve tetkiklerde aynı tarife üzerinden ücrete tabidir.

Enstitüde hazırlanan her nevi aşı, serum ve diğer maddelerin satış kıymatleri ve bunların ne suretle satışa çıkarılacakları ve bunları toptan ve perakende olarak satanlara verilecek bey'îye miktarı Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığınca tayin edilir.

Şu kadar ki, bunlardan (b) ve (c) bentlerinde yazılı olanlar Maliye ve Gümrük Bakanlığının müsaadesiyle yapılır.

İnönü armağanlarını hak edenleri belirtmek üzere, her üç yılda bir, biri bilim, diğeri sanat, üçüncüsü keşif ve ihtiralarla üstün başarılar için üç jüri komisyonu kurulur jüri komisyonlarının üyeleri ise jüri komisyonunun her biri için ikişer tane olmak üzere her fakülte ve yüksekokul profesörler veya öğretmenler kurullarınca gösterilen adaylar arasından ilgili bakan tarafından seçilir. Jüri komisyonlarının dördü asil üçü yedek olmak üzere yedi üyesi bulunur.

Çiftçilere, Ziraat Bankası eliyle ödünç ve faizsiz olarak buğday, arpa, mısır, çavdar, yulaf tohumlulukları ve gerekli hallerde diğer çeşit tohumlukları dağıtmaya Tarım Orman ve Köyîşleri Bakanlığı yetkilidir.

K A N U N U N

Sıra No.	Sayı	Tarihi	A d ı	Maddesi	Fıkrası
20	5441	10.6.1949	Devlet Tiyatrosu Kuruluşu Hakkında Kanun.	20	—
21	5659	24.3.1950	Atatürk Orman Çiftliği Müdürlüğü Kuruluş Kanunu.	7	1
22	5683	15.7.1950	Yabancıların Türkiye'de İkamet ve Seyahatleri Hakkında Kanun.	31	—
23	6095	2.7.1953	Kuzey Atlantik Andlaşması Teşkilâtı Müşterek Enfrastrüktür Programı Gereğince Türkiye'de Yapılacak İnşa ve Tesis İşlerine Dair Kanun.	6	—
24	6132	10.7.1953	At Yarışları Hakkında Kanun.	1	—
25	6245	10.2.1954	Harcırah Kanunu.	17	3
26	6968	15.5.1957	Ziraî Mücadele ve Ziraî Karantina Kanunu.	34	2

Devlet Tiyatrosunun, Kültür ve Turizm Bakanlığınca tasdik edilecek olan bütçesi ve buna dayanılarak yıl içinde yapılacak giderlere ve gelirlere ait evrak, tetkik ve vize edilmek üzere kesinhesap cetvelleriyle birlikte yıl sonlarından itibaren en çok üç ay içinde Sayıştaya gönderilir.

Müdürlüğün bütçesi her yıl Maliye ve Gümrük Bakanlığının olumlu görüşü üzerine Tarım Orman ve Köyşleri Bakanlığınca hazırlanarak yürürlüğe konulur.

Bu Kanunda yazılı beyanname hüviyet varakaları ve ikamet tezkerelerinin şekilleri ve muhteviyatı İçişleri Bakanlığınca tespit olunur.

Birinci madde gereğince, Millî Savunma, Bayındırlık ve İskân ve Dışişleri bakanlıkları ile ilgili diğer bakanlıklar tarafından müşterek enfastrüktür tesislerini yapmakla görevlendirilecek devlet daire ve müesseseleriyle iktisadî devlet teşekkülleri, Kuzey Atlantik Andlaşması Teşkilatınca tayin edilen devreler intaç edilen ve edilecek inşa ve tesis işlerine ait ve mezkûr teşkilatça tespit edilen esaslar dairesinde hazırlayacakları raporları en geç devreyi takip eden 15 gün içinde Dışişleri Bakanlığına tevdi mecburdurlar.

Ankara, İstanbul, İzmir'de ve Tarım Orman ve Köyşleri Bakanlığının belirteceği diğer yerlerde at yarışları yapmak ve bu yarışlar üzerinde memleketin neresinde olursa olsun müşterek bahisler tertip etmek hak ve selahiyeti adı geçen Bakanlığa aittir.

Yabancı ülkelere gönderilen birliklere mensup subay, astsubay sivil memur ve hizmetlilerin hava değişimi maksadı ile Anavatana gelmelerini icabettiren hallerde bunlara, ailelerinin bulunduğu veya raporlarında yazılı hastalıklarının icabettirdiği mahallere kadar geliş ve dönüşleri için bu Kanuna göre yol masrafı ve gündelik verilir. Aynı maksatla Anavatana gelen ve dönen erbaş ve erlere ödenecek yol masrafı ile gündelikler, Millî Savunma ve Maliye ve Gümrük bakanlıklarınca müştereken tespit olunur.

Bu madde hükmü Tarım Orman ve Köyşleri Bakanlığınca diğer tohumluklara da teşmil edilebilir.

K A N U N U N

Sıra No.	Sayısı	Tarihi	A d ı	Maddesi	Fıkrası
27	7471	6.5.1960	T. Cumhuriyeti Ordusu Subay, Askerî Memur ve Muadilleriyle Astsubayların Giyeceğine Dair Kanun.	2	—
28	167	16.12.1960	Yeraltı Suları Hakkında Kanun.	3	—
				8	1
29	211	4.1.1961	Türk Silahlı Kuvvetleri İç Hizmet Kanunu.	34	d-1
30	257	23.2.1961	Er ve Erbaş Harçlıkları Kanunu.	2	—
31	308	21.8.1963	Tohumlukların Tescil, Kontrol ve Sertifikasyonu Hakkında Kanun.	17	—
32	551	3.3.1965	Markalar Kanunu.	3	3
33	1581	18.4.1972	Tarım Kredi Kooperatifleri ve Birlikleri Kanunu.	7	1
34	1615	19.7.1972	Gümrük Kanunu.	10	2
35	2684	17.6.1982	Temel Eğitim ve Ortaöğretimde Parasız Yatılı veya Burslu Öğrenci Okutma ve Bunlara Yapılacak Sosyal Yardımlara İlişkin Kanun.	7	1

Seferde, kısmî seferberlikte, fevkalâde hallerde, büyük manevralarda ve herhangi bir harekâta birinci maddede yazılı giyeceklerin kimlere verileceği Millî Savunma Bakanlığınca tespit olunur.

Sınırları ve yapısal özellikleri belirlendikçe yeraltı suyu sahaları, Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğünün teklifi üzerine, ilgili bakanlıkça «Yeraltı suyu İşletme Alanları» kabul ve ilan edilir.

a) Su temini maksadıyla, kesitleri ne olursa olsun, tabii zemin üstünden itibaren derinliği Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü tarafından tespit ve ilgili bakanlığın onayından sonra ilan olunan haddi aşan her türlü çukur, sondaj ve kuyular (el ile açılan kuyular hariç),

Üniformanın şekilleri Millî Savunma Bakanlığınca tespit olunur.

Er ve erbaşlara aşağıda gösterilen miktarlarda harçlık ödenir. Bu harçlık miktarları Millî Savunma Bakanlığı ile İçişleri Bakanlığının teklifi üzerine Maliye ve Gümrük Bakanlığınca artırılabilir.

Bu Kanunun maddelerinde bahsi geçen yönetmeliklerle Kanunun uygulanmasına dair yönetmelik Tarım Orman ve Köy İşleri Bakanlığınca çıkarılır.

Sanayi ve Ticaret Bakanlığı, bazı emtiaya bu Kanuna göre tescil edilmiş marka konulmasını mecburî kılabilir.

Kooperatif, bölge birlikleri ve Merkez Birliği örnek anasözleşmeleri, ilgili kuruluşların da görüşü alınarak, Tarım Orman ve Köy İşleri Bakanlığı tarafından hazırlanır.

b) Yolcuların ve nakil vasıtaları hizmetlilerinin beraberlerinde getirdikleri ve seyahat sürelerine göre kıymetleri Maliye ve Gümrük Bakanlığınca tespit edilecek hediye eşya.

Temel eğitim ikinci kademe ve ortaöğretim kurumları öğrencilerine Maliye ve Gümrük Bakanlığı ile Millî Eğitim Gençlik ve Spor Bakanlığınca müştereken tespit edilen miktar kadar burs verilir.

K A N U N U N

Sıra No.	Sayı	Tarihi	A d ı	Maddesi	Fıkrası
36	2918	13.10.1983	Karayolları Trafik Kanunu.	105	5
37	2982	24.2.1984	Konut İnşaatında ve Kalkınmada Öncelikli Yörelere Yapılacak Yatırımlarda Vergi, Resim ve Harç İstisna ve Muafıkları Tanınması Hakkında Kanun.	8	4

Bu madde hükümleri ortalama hızı saatte en az elli kilometrenin üstünde olan veya ulaşılabacak hıza göre değerlendirme yapılması öngörülen motorlu araç veya bisiklet sporu gösterilerinde uygulanır. Bu hükümler, yarış güzergâhının diğer trafiğe kapatılması halinde de geçerlidir. İçişleri Bakanlığı bu madde hükümlerinin, başka yarışlar bakımından da uygulanmasına karar verebilir.

Konut inşaatı ve yatırım projesinin % 50'sinin fiziki olarak hangi hallerde gerçekleşmiş sayılacağına ilişkin ölçü ve esasları ilgili bakanlıkça belirlenir.

K A N U N U N

Sıra No.	Sayı	Tarihi	A d ı	Maddesi	Fıkrası
1	4922	10.6.1946	Denizde Can ve Mal Koruma Hakkında Kanun.	2	—
2	211	4.1.1961	Türk Silahlı Kuvvetleri İç Hizmet Kanunu.	102	—
3	854	20.4.1967	Deniz İş Kanunu.	35	—

- A) Tekne, genel donanım, makine, kazan gibi esas kısımları,
- B) Yükleme durumu,
- C) Yakıtının ve kumanyasının yeterliği,
- D) Gemi adamlarının yeterliği ve sayısı;

Bakımlarından Ulaştırma Bakanlığı ile diğer ilgili kuruluşların görüşleri alınmak suretiyle hazırlanacak yönetmeliklerince tespit olunmuş, nitelikleri haiz bulunmaması yüzünden, yapacağı yolculuğun normal rizikolarına karşı koyamayacak durumda olan bir ticaret gemisi «yola elverişli» sayılmaz ve böyle bir geminin yola çıkmasına izin verilmez.

a) Orduvehrinin kadro, kuruluş, idare, murakabe ve muhasebeleri ile işletme şekilleri ve müstemilatı yapılacak bir yönetmelik ile tespit ve tayin olunur.

Bu Kanuna tabi gemilerde gemiadamları tahsis edilen yatma, dinlenme ve yemek yerleriyle gemide bulundurulacak ilaç, tıbbî alet ve malzeme ve revirlerde bulunması gereken şartlar ve gemiadamlarına verilecek işe maddelerinin ölçü ve nitelikleri bu şart ve niteliklerinden hangilerinin önemleri bakımından esasa ilişkin ve 1 inci derecede ve hangilerinin ise ikinci derecede sayılacakları ve işe ile ilgili ne çeşit kurullar kurulacağı ve bu kurulların görev ve yetkileri Çalışma ve Sosyal Güvenlik, Sağlık ve Sosyal Yardım ve Ulaştırma bakanlıkları tarafından beraberce hazırlanacak bir yönetmelikle gösterilir.

Gemiadamı, işveren veya işveren vekili tarafından sağlanacak işenin yukarıda sözü geçen yönetmelikte gösterilen ölçülerden noksan olması halinde aradaki farkın bedelini veya işenin hiç verilmemesi halinde tamamının bedelini işveren veya işveren vekilinden isteyebilir. Şu kadar ki, gemiadamının iddiasını tazminde esas teşkil edecek işe ve şartlardaki aksamının vuku bulunduğu günde durumu işveren veya işveren vekiline veya kaptana bildirmesi şarttır.

T. C.

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar

Genel Müdürlüğü

Sayı : K. K. Gn. Md. 07/101-1/353/03801

5 . 8 . 1988

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

«Bazı Kanunların Bakanlar Kuruluna Yetki Veren Hükümlerinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname» bugünkü Resmî Gazetede yayımlanmış ve Anayasanın 91 inci maddesi uyarınca bir sureti ekte gönderilmiştir.

Mezkûr Kararnamenin 5.5.1988 tarihinde Başkanlığınıza gönderilen «Bazı Kanunların Bakanlar Kuruluna Yetki Veren Hükümlerinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı» ile birlikte görüşülmesini arz ederim.

Turgut Özal

Başbakan

GEREKÇE

Bakanlar Kuruluna ait bazı görev ve yetkilerin ilgili bakanlıklara verilmesi suretiyle Bakanlar Kurulunun yükünün azaltılması ihtiyacı 1950'li yıllarda duyulmuş ve Bakanlar Kurulu seviyesine kadar çıkmaması gereken konuların tasfiyesini yapmak amacıyla çalışmalara başlanılmıştır. Bakanlar Kurulu çalışmalarının daha verimli ve etkili bir düzeye kavuşturulması çabaları bugüne kadar müspet olarak sonuçlandırılmamıştır.

Yönetimin; daha dinamik bir çalışma anlayışı içerisinde, verimli iş üreten sağlıklı bir yapıya kavuşturulması ve halkla ilişkilerinin geliştirilmesi için gerekli düzenlemelerin geciktirilmeden yapılması mecburi hale gelmiştir. Bu işlemlerin daha kısa sürede ve daha az emek ve zaman harcanarak yerine getirilmesi ülkemiz ve milletimiz açısından büyük önem arz etmektedir.

Yürürlükte bulunan kanunların pek çoğunda Bakanlar Kuruluna görev ve yetki verilmiştir. Söz konusu görev ve yetkilerin birçoğu hükümetin meşgul olamayacağı ve ayrıntılarına giremeyeceği kadar teknik uzmanlıkla ilgili işler ve konulardan oluşmaktadır.

Bakanlar Kurulu, mevcut mevzuat uyarınca sadece genel yönetimin ayrıntılı sayılabilecek konularıyla değil, yönetim ülkeleri açısından yerel yönetimlerce sonuçlandırılmasında fayda umulan işlerle bile uğraşmak mecburiyetinde kalmaktadır. Bu durum, Bakanlar Kurulunun daha önemli konular üzerinde yeterince eğilecek vakit bulamaması sonucunu doğurmaktadır.

Ülkemiz gibi kalkınma yolunda olan ülkelerde ekonomik ve sosyal gelişmenin gerçekleştirilebilmesi için hükümetlerce yerine getirilmesi gereken işlerin çokluğu ve çeşitliliği, yönetim kademelerinde konu ve şahıs yönünden lisabetli görev ve yetki dev-

rini mecburî kılmaktadır. Özellikle siyasal rejim olarak demokrasiyi benimsemiş ülkelerde böyle bir düzenlemenin yapılması kaçınılmaz olmaktadır.

Kaldı ki, Bakanlar Kurulu genel siyasetin oluşturulduğu yerdir. Hükümet programı çerçevesinde genel siyasetin yürütülmesiyle görevli ve sorumlu olan Bakanlar Kurulunun bu görevini gereği gibi yapabilmesi için, genel siyaset ile ilişkisi bulunmayan konularla uğraşmaması gerekir.

Bakanlar Kuruluna verilen birtakım yetkilerin, önemi ve özelliği dikkate alınarak Başbakanlığa veya ilgili bakanlıklara devredilmesi için hazırlanan bu Kanun Hükmünde Kararname ile Bakanlar Kurulu çalışmaları daha verimli ve etkili bir düzeye gelecek ve bürokratik engeller azalarak çalışmalara hız kazandırılacaktır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1. — Bu madde ile, bu düzenlemenin eki olan listede tarihleri, sayıları ve adları tasrih edilmek suretiyle belirtilen kanunların çeşitli madde ve fıkralarında Bakanlar Kuruluna tanınmış bulunan yetkiler, sözü edilen Kurulun iş yükünü hafifletmek amacıyla Başbakanlığa veya ilgili bakanlıklara devredilmektedir.

Geçici Madde — Bu madde, idari faaliyetlerde sürekliliğin ve istikrarın sağlanması ve düzenleme dolayısıyla meydana gelebilecek olan muhtemel kopuklukların önlenmesi amacıyla getirilmiştir. Diğer bir deyişle, ilgili kanunlarında tüzükle düzenlenmesi öngörülmekle birlikte bu Kanun Hükmünde Kararname ile yönetmelik şeklinde tanzimi uygun görülen konulara mütedair yönetmelikler meriyete girinceye kadar geçecek süre içerisinde, mevcut tüzük hükümlerinin yürürlüklerinin devam edeceği hüküm altına alınmaktadır.

Madde 2. — Bu Kanun Hükmünde Kararnamenin yayımı tarihinde yürürlüğe gireceği belirtilmektedir.

Madde 3. — Bu Kanun Hükmünde Kararname hükümlerinin Bakanlar Kurulunca yürütüleceği öngörülmektedir.

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN

Bazı Kanunların Bakanlar Kuruluna Yetki Veren Hükümlerinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Hükümünde Kararname

Bazı Kanunların Bakanlar Kuruluna Yetki Veren Hükümlerinde Değişiklik Yapılması; 2.2.1984 tarihli ve 2977 sayılı Kanunun verdiği yetkiye dayanılarak, Bakanlar Kurulunca 4.7.1988 tarihinde kararlaştırılmıştır.

MADDE 1. — Ekli listede tarih ve sayıları ile adları yazılı kanunların çeşitli maddeleri ve fıkralarıyla Bakanlar Kuruluna tanınan görev ve yetkilere dair hükümler aynı listedeki metinlerde belirtildiği şekilde değiştirilmiştir.

GEÇİCİ MADDE — İlgili kanunlarında tüzükle düzenlenmesi öngörülmekle birlikte bu Kanun Hükümünde Kararname ile yönetmelik şeklinde tanzimi uygun bulunan hususlarla ilgili olarak çıkarılması gereken yönetmelikler yürürlüğe girinceye kadar mevcut hükümlerin uygulanmasına devam olunur.

MADDE 2. — Bu Kanun Hükümünde Kararname yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu Kanun Hükümünde Kararname hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

	Cumhurbaşkanı <i>Kenan Evren</i>
<i>T. Özal</i> Başbakan	
Devlet Bakanı - Başbakan Yardımcısı <i>İ. K. Erdem</i>	Devlet Bakanı <i>K. Oksay</i>
Devlet Bakanı <i>A. Tenekeci</i>	Devlet Bakanı <i>K. İnan</i>
Devlet Bakanı <i>A. Bozer</i>	Devlet Bakanı <i>Y. B. Özal</i>
Devlet Bakanı <i>A. Kahveci</i>	Devlet Bakanı <i>M. Yazar</i>
Devlet Bakanı <i>C. Çiçek</i>	Devlet Bakanı <i>N. Kitapçı</i>
Adalet Bakanı <i>M. Topaç</i>	Millî Savunma Bakanı <i>E. Vuralhan</i>
İçişleri Bakanı <i>M. Kalemli</i>	Dışişleri Bakanı <i>A. M. Yılmaz</i>
Maliye ve Gümrük Bakanı <i>A. K. Alptemoçin</i>	Millî Eğitim Gençlik ve Spor Bakanı <i>H. C. Güzel</i>
Bayındırlık ve İskân Bakanı <i>İ. S. Giray</i>	Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanı V. <i>C. Çiçek</i>
Ulaştırma Bakanı <i>E. Pakdemirli</i>	Tarım Orman ve Köy İşleri Bakanı <i>H. H. Doğan</i>
Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı <i>İ. Aykut</i>	Sanayi ve Ticaret Bakanı <i>Ş. Yürür</i>
Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı <i>F. Kurt</i>	Kültür ve Turizm Bakanı <i>M. T. Titiz</i>

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METNE BAĞLI CETVEL

K A N U N U N

Sıra No.	Sayı	Tarihi	Adı	Maddesi	Fıkrası
1	743	17.2.1926	Türk Kanunu Medenisi	36	2
2	904	7.6.1926	İslahı Hayvanat Kanunu	5	—
3	6200	18.12.1953	Devlet Su İşleri Umum Müdürlüğü Teşkilât ve Vazifeleri Hakkında Kanun	21	—
				23	—
				24	—

Yabancı memleketlerdeki Türkiye temsilcilerine, Dışişleri Bakanlığının teklifi, İçişleri Bakanlığının katılması ve Başbakanın onayı ile nüfus memurluğu yetkisi verilebilir.

Hara, inekhane, ağıl, aygır deposu, üretme ve deneme yerleri kurulmasına uygun olup, Hazineye ait bulunan çiftlikler ve otlaklar, ihtiyaç üzerine Tarım Orman ve Köy-işleri Bakanlığı ile Maliye ve Gümrük Bakanlığının ortak teklifleri ve Başbakanın onayı ile sözü geçen hizmetler için ayrılır.

2 nci maddenin (a), (b), (c), (d), (f) fıkralarına giren işlerin ele alınması ve bunların inşa sıraları Başbakanlık, Maliye ve Gümrük, Bayındırlık ve İskân, Sanayi ve Ticaret, Tarım Orman ve Köy-işleri ile Sağlık ve Sosyal Yardım bakanlıkları temsilcilerinin katılımıyla işin verimliliği veya ele alınmalarındaki zorunluluk bakımından sıralanıp tespit edilir ve Bayındırlık ve İskân Bakanlığının teklifi üzerine Başbakanın onayı ile kesinleşir. Konularla bunların sıralarında yapılacak düzeltme, ekleme veya değişimler aynı usule tabidir.

Ancak seyyap ve diğer acil müdahaleyi gerektiren olaylarda yapılacak işler için kararlar, yukarıdaki fıkra hükmüne tabi olmaksızın, Genel Müdürlük tarafından alınır ve uygulanır.

c) Kurulan tesis birden fazla maksadı havi olması halinde tesis bedelinin her maksada isabet eden kısmı Bayındırlık ve İskân Bakanlığının teklifi ve Başbakanın onayı ile kesinleşir.

a) Ödeme müddeti ve ödemenin başlangıç tarihi bu tesislerin hususiyetlerine, mahallî şartlara göre Genel Müdürlükçe tespit ve Bayındırlık ve İskân Bakanlığının teklifi üzerine Başbakanın onayı ile karara bağlanır.

Fevkalade hallerin tahaddüsünde ödeme müddeti, aynı yollardan gidilmek suretiyle uzatılabilir.

K A N U N U N

Sıra No.	Sayı	Tarihi	A d ı	Maddesi	Fıkrası
				27	—
4	195	2.1.1961	Basın İlan Kurumunun Teşkiline Dair Kanun.	15	3
				16	2
				24	2

d) 24 üncü maddenin (a) fıkrası gereğince Başbakanın onayı ile karar altına alınacak ödemenin başlangıç tarihi, tüm işletmenin de başlangıç tarihidir. Bu tarih asgari bir sene evvel tespit ve ilan olunur.

Genel Kurul kararı ve Başbakanın tasdiki ile yukarıdaki fıkralarda yazılı sermayeye iştirak miktarları iki katına kadar artırılabilir.

Gazete veya dergi sahipleri, altı ay önce Kuruma ihbar etmek şartıyla paylarını her zaman geri alabilirler. Bankalarla sigorta ortaklıklarının paralarını geri alabilmeleri, Genel Kurulun karar vermesine ve Başbakanın tasdikine bağlıdır.

Sahipleri Kurumun idaresine iştirak eden gazetelerden alınacak % 15 komisyon ücretini % 10'a kadar indirmeye Genel Kurul yetkilidir. Bu nispetler Genel Kurulun teklifi ve Başbakanın onayı ile değiştirilebilir.

K A N U N U N

Sıra No.	Sayı	Tarihi	A d ı	Maddesi	Fıkrası
1	6200	18.12.1953	Devlet Su İşleri Umum Müdürlüğü Teşkilât ve Vazifeleri Hakkında Kanun.	24	—
2	224	5.1.1961	Sağlık Hizmetlerinin Sosyalleştirilmesi Hakkında Kanun.	7	—
				18	1
				18	2
3	474	14.5.1964	5383 Sayılı Gümrük Kanununa Bağlı Gümrük Giriş Tarife Cetvelinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun.	5	1
4	2813	5.4.1983	Telsiz Kanunu.	18	—

c) Sulanan ve kurutulan arazi sahalarıyla sulama ve kurutmada istifade edebilecek ve edemeyecek arazi hudutları Genel Müdürlükçe tespit ve Bayındırlık ve İskân Bakanlığının teklifi üzerine Başbakanlıkça tasdik edilir ve Genel Müdürlükçe usulü daairesinde mahallinde ilân olunur.

Kamu sektörüne dahil kurumlarda çalıştırılacak sağlık personeli miktarı bu kurumların tabi buldukları kanunların hüküm ve esasları dairesinde alınan kadroları aşmamak şartıyla Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı tarafından ilgili bakanlıkların da mütalaası alınarak yapılacak teklif üzerine Başbakanlıkça tespit edilir.

Sağlık hizmetlerinin sosyalleştirilmesi hususundaki planın tatbikatına rehber olmak üzere gereken kılavuz bölgelerin nerelerde kurulacağı Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığının teklifi üzerine Başbakanlıkça kararlaştırılır.

Sosyalleştirme planı bütün yurda kademeli surette teşmil edilirken sağlık hizmetlerinin hangi bölgelerde ve ne zaman sosyalleştirileceği de Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığının teklifi üzerine Başbakanlıkça tespit edilir.

Yukarıdaki maddelerde gösterilen işlerin hazırlık çalışmaları ikinci maddede yazılı bakanlık ve teşekküllerin, en az daire başkanı, genel müdür yardımcısı seviyesindeki temsilcilerinden Başbakanlıkça kurulacak ve başkanı belli edilecek bir komisyon tarafından yapılır.

Ulaştırma Bakanlığı, Başbakanlığın veya Genelkurmay Başkanlığının talebi üzerine telsiz yayın kontrolünü ilan ederek uygular. Bu uygulama belli bir tesis ve bölge için olabileceği gibi, bütün ülke için de olabilir.

K A N U N U N

Sıra No.	Sayı	Tarihi	A d ı	Maddesi	Fıkrası
1		12.9.1330	Askerî Tayinat ve Yem Kanunu Mu- vakkatı.	36	2
				78	1
2	657	22.4.1341	Harita Genel Komutanlığı Kanunu.	6	5
3	904	7.6.1926	İslâhî Hayvanat Kanunu.	4	—
4	1416	8.4.1929	Ecnebi Memleketlere Gönderilecek Talebe Hakkında Kanun.	13	—
5	1580	3.4.1930	Belediye Kanunu.	5	—
				19	5/2
6	1705	10.6.1930	Ticarette Tağşışın Men'i ve İhracatın Murakabesi ve Korunması Hakkında Kanun.	1	1

Fevkalade hallerin devamı müddetince Maliye ve Gümrük Bakanlığının olumlu görüşü alınmak kaydıyla Millî Savunma Bakanlığının istihkak bedelini tecavüz edebilme yetkisi vardır.

Korucuların kıyafetleri ve silahların şekli İçişleri Bakanlığınca tayin olunur.

Adı geçen Kurulca yukarıda belirtilen hususlar üzerinde alınan kararlar, ilgili Bakanlığın tasdiki ile kesinleşir.

Damızlık tiftik keçilerinin men'i imrarı hakkındaki 11 Nisan 1334 tarihli Kanunun hükümleri mahfuz kalmak şartıyla bütün hayvanların ecnebi memleketlere ihracı serbesttir. Yalnız aygır, iğdiş, kısarak ve katırların ihracı, lüzumunda ilgili Bakanlıkça men olunabilir.

Öğrenci ödeneği, bütün öğrencileri kapsamak üzere her yıl Millî Eğitim Gençlik ve Spor ve Maliye ve Gümrük bakanlıklarınca tespit edilecek aylık miktar ile zarurî giderler toplamından teşekkül eder.

B) Seksen binden fazla nüfuslu belediyelerde belediye meclisinin kararı, idare heyetinin muvafakati, Valiliğin teklifi ve İçişleri Bakanlığının tasdiki ile kesinleşir.

Bunların, belediyelerin de iştirak edecekleri şirketler vasıtasıyla yapılması ve işletilmesi veya icara verilmesi veyahut imtiyazın devri İçişleri Bakanlığının kararına bağlıdır. Belediyeler dilerse inhisarı tazammun etmemek şartıyla bunların işletilmesine ruhsat dahi verebilir.

Dahilî ve haricî ticaret menfaatlarını korumak ve ticaret malları üzerinde taşış ve hilelere mani olmak üzere menşei nebatî, hayvanî, madenî bilumum mevat ile bunların nim mamul ve mamullerini veyahut bunların terkibinden husule gelen mevadın ihrazına, imaline, tathirine muayyen sınıf ve nevilere tefrikına, ambalajlarına, zarflarına, alım satım ve nakil ve muhafazalarına ve bu hususlarda tabi olacakları usul ve şartlara ve bu gibi mevat için hususî veya millî muayyen alamet ve izahat istimali mecburiyetine müteallik tedbirler almaya Sanayi ve Ticaret Bakanlığı mezundur.

Bakanlık bu mezuniyet dahilindeki tedbirleri tatbika, alakâdar teşekküllerin mütalaasını aldıktan ve beynelmîlel teamülleri tetkik ettikten sonra, ihraç mallarımızın en müsaitlerinden başlar. 1593 numaralı Umumî Hıfzıssıhha Kanununun 182 ve 183 üncü maddeleri hükümleri mahfuzdur.

K A N U N U N

Sıra No.	Sayı	Tarihi	A d ı	Maddesi	Fıkrası
7	1711	10.6.1930	Tasarruf Sandıkları Hakkında Kanun.	5	—
8	1918	7.2.1932	Kaçakçılığın Men ve Takibine Dair Kanun	60	1
9	3054	12.6.1936	İstanbul Telefon Tesisatının Tesellüm ve İşletme Muamelelerine Dair Kanun.	6	—
10	3488	24.6.1938	İzmir Telefon Tesisatının Tesellüm ve İşletme Muamelelerine Dair Kanun.	5	—
11	3763	3.1.1940	Türkiye'de Harp Silah ve Mühimmatı Yapan Hususî Sanayi Müesseselerinin Kontrolü Hakkında Kanun.	1	2
12	3959	30.12.1940	Türkiye Cumhuriyeti Merkez Hıfzıssıhha Müessesesi Teşkiline Dair Kanun.	4	—
				5	—

Tasarruf sandığı, tasarruf cüzdanı ve tasarruf tevdiatı veya buna mümasil unvanlar ilgili Bakanlığın muvafakatı olmadıkça hiçbir banka veya müessese tarafından kullanılamaz.

3. Uyğurucu madde yakalamalarında;

Her türlü uyğurucu maddenin birim miktarı için İçişleri ve Maliye ve Gümruk bakanlıklarınca müştereken tespit edilecek sabit bir rakamın her yıl bütçe kanunlarında belirlenen ikramiye katsayısı ile çarpımı sonucu bulunacak değerin, sahipli olarak yakalanan uyğurucu maddeler için tamamı, sahipsizler için yarısı ikramiye olarak ödenir.

Telefon idaresinin aboneleri ile olan muameleleri, abone kaydı, tahsilat işleri ve borcunu ödemeyen abonelerin telefonlarının kapatılması şart ve usulleri Ulaştırma Bakanlığınca tespit olunur.

Telefon idaresinin aboneleriyle olan muameleleri ve abone kaydı ve tahsilat işleri ve borcunu ödemeyen abonelerin telefonlarının kapatılması şart ve usulleri Ulaştırma Bakanlığınca tespit olunur.

Bu Kanunun kapsamına giren harp silah ve mühimmat sanayii her senenin Ocak ayında Millî Savunma Bakanlığı tarafından tespit ve ilan olunur.

Hıfzıssıhha Enstitüsü vazifesi arasında sayılan tetkik ve muayene ve tahlillerden umumî sıhgate taalluk eden işler için resmî daireler ile belediyelerden hiçbir ücret almaz. Umumî sıhgate taalluk etmeyen muayene, tahlil ve tetkikler için alınacak ücretler Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığınca hazırlanacak bir tarifeyle tespit edilir. Sari veya salgın hastalık işleri müstesna olmak üzere hakikî ve hükmi şahıslara ait olan muayene, tahlil ve tetkikler de aynı tarife üzerinden ücrete tabidir.

Enstitüde hazırlanan her nevi aşı, serum ve diğerk maddelerin satış kıymetleri ve bunların ne suretle satışa çıkarılacakları ve bunları toptan ve perakende olarak satanlara verilecek bey'iyem miktarı Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığınca tayin edilir.

K A N U N U N

Sıra No.	Sayı	Tarihi	A d ı	Maddesi	Fıkrası
13	4250	8.7.1942	İspirto ve İspirtolu İçkiler İnhisarı Kanunu.	2	2
14	4933	13.6.1946	İnönü Armağanları Kanunu.	4	1
15	5254	8.7.1948	Muhtaç Çiftçilere Ödünç Tohumluk Verilmesi Hakkında Kanun.	1	3
16	5659	24.3.1950	Atatürk Orman Çiftliği Müdürlüğü Kuruluş Kanunu.	7	1
17	5683	15.7.1950	Yabancıların Türkiye'de İkamet ve Seyahatleri Hakkında Kanun.	31	--
18	6095	2.7.1953	Kuzey Atlantik Andlaşması Teşkilatı Müşterek Enfrastrüktür Programı Gereğince Türkiye'de Yapılacak İnşa ve Tesis İşlerine Dair Kanun.	6	—
19	6132	10.7.1953	At Yarışları Hakkında Kanun.	1	—

Şu kadar ki, bunlardan (b) ve (c) bentlerinde yazılı olanlar Maliye ve Gümrük Bakanlığının müsaadesiyle yapılır.

İnönü armağanlarını hakedenleri belirtmek üzere, her üç yılda bir, biri bilim, diğeri sanat, üçüncüsü keşif ve ihtiralarla üstün başarılar için üç jüri komisyonu kurulur. Jüri komisyonlarının üyeleri üç jüri komisyonunun her biri için ikişer tane olmak üzere her fakülte ve yüksekokul profesörler veya öğretmenler kurullarınca gösterilen adaylar arasından ilgili bakan tarafından seçilir. Jüri komisyonlarının dördü asil üçü yedek olmak üzere yedi üyesi bulunur.

Çiftçilere, Ziraat Bankası eliyle ödünç ve faizsiz olarak buğday, arpa, mısır, çavdar, yulaf tohumlukları ve gerekli hallerde diğer çeşit tohumlukları dağıtmaya Tarım Orman ve Köyişleri Bakanlığı yetkilidir.

Müdürlüğün bütçesi her yıl Maliye ve Gümrük Bakanlığının olumlu görüşü üzerine Tarım Orman ve Köyişleri Bakanlığınca hazırlanarak yürürlüğe konulur.

Bu Kanunda yazılı beyanname hüviyet varakaları ve ikamet tezkerelerinin şekilleri ve muhteviyatı İçişleri Bakanlığınca tespit olunur.

Birinci madde gereğince, Millî Savunma, Bayındırlık ve İskân ve Dışişleri bakanlıkları ile ilgili diğer bakanlıklar tarafından müştereken enfastrüktür tesislerini yapmakla görevlendirilecek devlet daire ve müesseseleriyle iktisadî devlet teşekkülleri, Kuzey Atlantik Andlaşması Teşkilatınca tayin edilen devreler intaç edilen ve edilecek inşaa ve tesis işlerine ait mezkûr teşkilatça tespit edilen esaslar dairesinde hazırlayacakları raporları en geç devreyi takip eden 15 gün içinde Dışişleri Bakanlığına tevdi mecburdurlar.

Ankara, İstanbul, İzmir'de ve Tarım Orman ve Köyişleri Bakanlığının belirteceği diğer yerlerde at yarışları yapmak ve bu yarışlar üzerinde memleketin neresinde olursa olsun müşterek bahisler tertip etmek hak ve selahiyeti adı geçen Bakanlığa aittir.

K A N U N U N

Sıra No.	Sayı	Tarihi	A d ı	Maddesi	Fıkrası
20	6245	10.2.1954	Harcırah Kanunu.	17	3
21	6968	15.5.1957	Ziraî Mücadele ve Ziraî Karantina Kanunu.	34	2
22	7471	6.5.1960	T. Cumhuriyeti Ordusu Subay, Askerî Memur ve Muadilleriyle Astsubayların Giyeceğine Dair Kanun.	2	—
23	167	16.12.1960	Yeraltı Suları Hakkında Kanun.	3	—
				8	1
24	211	4.1.1961	Türk Silahlı Kuvvetleri İç Hizmet Kanunu.	34	d-1
25	257	23.2.1961	Er ve Erbaş Harçlıkları Kanunu.	2	—
26	308	21.8.1963	Tohumlukların Tescil, Kontrol ve Sertifikasyonu Hakkında Kanun.	17	—

Yabancı ülkelerle gönderilen birliklere mensup subay, a. subay, sivil memur ve hizmetlilerin hava değişimi maksadı ile Anavatana gelmelerini icabettiren hallerde bunlara, ailelerinin bulunduğu veya raporlarında yazılı hastalıklarının icabettirdiği mahallere kadar geliş ve dönüşleri için bu Kanuna göre yol masrafı ve gündelik verilir. Aynı maksatla Anavatana gelen ve dönen erbaş ve erlere ödenecek yol masrafları ile gündelikler, Millî Savunma ve Maliye ve Gümrük bakanlıklarınca müştereken tespit olunur.

Bu madde hükmü Tarım Orman ve Köyişleri Bakanlığınca diğer tohumluklara da teşmil edilebilir.

Seferde, kısmî seferberlikte, fevkalade hallerde, büyük manevralarda ve herhangi bir harekâta birinci maddede yazılı giyeceklerin kimlere verileceği Millî Savunma Bakanlığınca tespit olunur.

Sınırları ve yapısal özellikleri belirlendikçe yeraltı suyu sahaları, Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü'nün teklifi üzerine, ilgili bakanlıkça «Yeraltı suyu İşletme Alanları» kabul ve ilân edilir.

a) Su temini maksadıyla, kesitleri ne olursa olsun, tabii zemin üstünden itibaren derinliği Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü tarafından tesbit ve ilgili bakanlığın onayından sonra ilân olunan haddi aşan her türlü çukur, sondaj ve kuyular (el ile açılan kuyular hariç),

Üniformanın şekilleri Millî Savunma Bakanlığınca tespit olunur.

Er ve erbaşlara aşağıda gösterilen miktarlarda harçlık ödenir. Bu harçlık miktarları Millî Savunma Bakanlığı ile İçişleri Bakanlığının teklifi üzerine Maliye ve Gümrük Bakanlığınca artırılabilir.

Bu Kanunun maddelerinde bahsi geçen yönetmeliklerle Kanunun uygulanmasına dair yönetmelik Tarım Orman ve Köyişleri Bakanlığınca çıkarılır.

K A N U N U N

Sıra No.	Sayı	Tarihi	A d ı	Maddesi	Fıkrası
27	5511	3.3.1965	Markalar Kanunu.	3	3
28	1581	18.4.1972	Tarım Kredi Kooperatifleri ve Birlikleri Kanunu.	7	1
29	2684	17.6.1982	Temel Eğitim ve Ortaöğretimde Parasız Yatılı veya Burslu Öğrenci Okutma ve Bunlara Yapılacak Sosyal Yardımlara İlişkin Kanun.	7	1
30	2918	13.10.1983	Karayolları Trafik Kanunu	105	5
31	2982	24.2.1984	Konut İnşaatında ve Kalkınmada Öncelikli Yörelere Yapılacak Yatırımlarda Vergi, Resim ve Harç İstisna ve Muaflikleri Tanınması Hakkında Kanun.	8	4

Sanayi ve Ticaret Bakanlığı, bazı emtiaya bu Kanuna göre tescil edilmiş marka konulmasını mecburi kılabilir.

Kooperatif, bölge birlikleri ve Merkez Birliği rnek anasözleşmeleri, ilgili kuruluşların da görüşü alınarak Tarım Orman ve Köyişleri Bakanlığı tarafından hazırlanır.

Temel eğitim ikinci kademe ve ortaöğretim kurumları ğrencilerine Maliye ve Gümrük Bakanlığı ile Millî Eğitim Gençlik ve Spor Bakanlığınca muştstereken tespit edilen miktar kadar burs verilir.

Bu madde hükümleri ortalama hızı Őaatte en az elli kilometrenin üstünde olan veya ulaşılacak hıza göre değerlendirme yapılması öngörülen motorlu araç veya bisiklet sporu gösterilerinde uygulanır. Bu hükümler, yarış güzergâhının diğer trafiğe kapatılması halinde de geçerlidir. İçişleri Bakanlığı bu madde hükümlerinin, başka yarışlar bakımından da uygulanmasına karar verebilir.

Konut inşaati ve yatırım projesinin % 50'sinin fiziki olarak hangi hallerde gerçekleşmiş sayılacağının ölçü ve esasları ilgili bakanlıkça belirlenir.

K A N U N U N

Sıra No.	Sayı	Tarihi	A d ı	Maddesi	Fıkrası
1	4922	10.6.1946	Denizde Can ve Mal Koruma Hakkında Kanun.	2	—
2	211	4.1.1961	Türk Silahlı Kuvvetleri İç Hizmet Kanunu.	102	—
3	854	20.4.1967	Deniz İş Kanunu.	35	—

- A) Tekne, genel donanım, makine, kazan gibi esas kısımları,
- B) Yükleme durumu,
- C) Yakıtının ve kumanyasının yeterliği,
- D) Gemiadamlarının yeterliği ve sayısı;

Bakımlarından Ulaştırma Bakanlığı ile diğer ilgili kuruluşların görüşleri alınmak suretiyle hazırlanacak yönetmeliklerince tespit olunmuş, nitelikleri haiz bulunmaması yüzünden, yapacağı yolculuğun normal rizikolarına karşı koyamayacak durumda olan bir ticaret gemisi «yola elverişli» sayılmaz ve böyle bir geminin yola çıkmasına izin verilmez.

a) Orduvelelerinin kadro, kuruluş, idare, murakabe ve muhasebeleri ile işletme şekilleri ve müstemilatı yapılacak bir yönetmelik ile tespit ve tayin olunur.

Bu Kanuna tabi gemilerde gemiadamları tahsis edilen yatma, dinlenme ve yemek yerleriyle gemide bulundurulacak ilaç, tıbbî alet ve malzeme ve revirlerde bulunması gereken şartlar ve gemiadamlarına verilecek iâşe maddelerinin ölçü ve nitelikleri bu şart ve niteliklerinden hangilerinin önemleri bakımından esasa ilişkin ve 1 inci derecede ve hangilerinin ise ikinci derecede sayacakları ve iâşe ile ilgili ne çeşit kurullar kurulacağı ve bu kurulların görev ve yetkileri Çalışma ve Sosyal Güvenlik, Sağlık ve Sosyal Yardım ve Ulaştırma bakanlıkları tarafından beraberce hazırlanacak bir yönetmelikte gösterilir.

Gemiadamı, işveren veya işveren vekili tarafından sağlanacak iâşenin yukarıda sözü geçen yönetmelikte gösterilen ölçülerden noksan olması halinde aradaki farkın bedelini veya iâşenin hiç verilmemesi halinde tamamının bedelini işveren veya işveren vekilinden isteyebilir. Şu kadar ki gemiadamının iddiasını, tazminde esas teşkil edecek iâşe ve şartlardaki aksamının vukubulduğu günde durumu işveren veya işveren vekiline veya kaptana bildirmesi şarttır.

Anayasa Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Anayasa Komisyonu

19 . 12 . 1988

Esas No. : 1/446, 1/480

Karar No. : 15

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Başkanlığınızca Komisyonumuza 10.5.1988 tarihinde gönderilen, Bazı Kanunların Bakanlar Kuruluna Yetki Veren Hükümlerinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ile 7.8.1988 tarihinde gönderilen Bazı Kanunların Bakanlar Kuruluna Yetki Veren Hükümlerinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname Komisyonumuzun 1.12.1988 tarihinde yapılan toplantısında Devlet Bakanı Adnan Kahveci'nin de katılımıyla incelenmiştir.

Bakanlar Kurulu çalışmalarını daha verimli ve etkili bir düzeye getirmek, bürokratik engelleri azaltarak çalışmalara hız kazandırmak amacı ile Bakanlar Kuruluna verilen bazı yetkilerin önemi ve özelliği gözetilerek Başbakanlığa veya ilgili bakanlıklara devredilmesini öngören Tasarı ve Kanun Hükmünde Kararname Komisyonumuzca olumlu bulunmuş, birleştirilerek ve daha geniş kapsamlı olduğundan tasarının esas alınarak görüşülmesi kabul edilmiştir.

Tasarı ve Kanun Hükmünde Kararname 1 inci maddesiyle, ekli listede tarih ve sayıları yazılı kanunların çeşitli madde ve fıkralarıyla Bakanlar Kuruluna tanınan görev ve yetkilerin gene aynı listede belirtildiği şekilde değiştirilmesini öngörmektedir. Oysa öngörülen bu değişikliklerin liste halinde, İhtizuk hükümlerine, Anayasa Mahkemesinin kararlarına ve kanun yapma tekniğine göre görüşülerek kanunlaştırılması mümkün değildir. Listede sözü edilen 63 adet değişikliğin ayrı ayrı maddeler halinde yazılması gerekmektedir. Bu nedenlerle tasarının 1 inci maddesine ekli liste, Komisyonumuzca 63 ayrı madde olarak kabul edilmiştir.

Tasarının geçici maddesi aynen kabul edilmiştir.

Tasarının 2 nci maddesi 64 üncü madde olarak ve 3 üncü maddesi 65 inci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Raporumuz, havalesi gereği Adalet Komisyonuna gönderilmek üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile sunulur,

Başkan
Kâmil T. Coşkunoğlu
Ankara
Kâtip
Ali Pınarbaşı
Konya
Üye
M. Sezai Pekuslu
Ankara
Üye
Mehmet Pürdeloğlu
Hatay
Üye
Reşit Ülker
İstanbul
Üye
Ahmet Neidim
Sakarya
Muhalifim
Üye
Ahmet Avcı
Uşak

Sözcü
Ünal Yaşar
Gaziantep
Üye
Ömer Çiftçi
Ankara
Üye
Bahattin Çaloğlu
Artvin
Üye
Talat İçöz
İstanbul
Üye
Metin Emiroğlu
Malatya
Üye
Orhan Veli Yıldırım
Tunceli
Üye
Güneş Müftüoğlu
Zonguldak
Muhalifim

Adalet Komisyonun Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Adalet Komisyonu

18 . 5 . 1989

Esas No. : 1/446, 1/480

Karar No. : 50

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Bazı Kanunların Bakanlar Kuruluna Yetki Veren Hükümlerinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ile Bazı Kanunların Bakanlar Kuruluna Yetki Veren Hükümlerinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Hükümünde Kararname birleştirilerek ve daha kapsamlı olması nedeni ile tasarı esas alınmak sureti ile düzenlenen Anayasa Komisyonu metni esas alınmak suretiyle Başbakanlık ve Adalet Bakanlığı temsilcilerinin de katılmalarıyla Komisyonumuzca incelenip görüşülmüştür.

Anayasa Komisyonunun Raporunda da belirtildiği gibi Tasarının ve Kanun Hükümünde Kararnamenin 1 inci maddeleri ekli listelerde tarih ve sayıları yazılı kanunların çeşitli madde ve fıkralarıyla Bakanlar Kuruluna tanınan görev ve yetkilerin gene aynı listelerde belirtildiği şekilde değiştirilmesin öngörmektedir. Öngörülen bu değişikliklerin liste halinde görüşülerek kanunlaştırılması, İçtüzük hükümlerine, Anayasa Mahkemesinin kararlarına ve kanun yapma tekniğine aykırıdır. Bu nedenle yapılması öngörülen değişikliklerin ayrı ayrı maddeler halinde yazılması Komisyonumuzca da uygun görülmüştür.

Maddelerin sıralamasında kanunların tarihleri ve değişen maddelerin numaraları dikkate alınarak Anayasa Komisyonunun metninin 6 ncı maddesi ile 8 inci maddesinin, 10 uncu maddesi ile 11 inci maddesinin, 29 uncu maddesi ile 33 üncü maddesinin, 30 uncu maddesi ile 31 inci maddesinin, 39 uncu maddesi ile 41 inci maddesinin yerleri değiştirilmiştir.

Anayasa Komisyonu metninin 23 üncü maddesinde yer alan «ilgili bakan» ibaresi yerine metne açıklık getirmek üzere «Kültür Bakanı» ibaresi konulmuştur.

13.6.1962 tarihli ve 53 sayılı Devlet İstatistik Enstitüsünün Görev Yetki ve Kuruluşu Hakkında Kanun, 219 sayılı Kanun Hükümünde Kararname ile yürürlükten kaldırıldığı için 48 inci madde metinden çıkarılmıştır.

Ayrıca madde metinlerinde adı geçen bakanlıkların isimleri bazı bakanlıkların ayrılması nedeni ile yeni isimlerine paralel şekilde düzeltilmiştir.

Raporumuz Genel Kurulun onayına sunulmak üzere saygı ile arz olunur.

Başkan
Alpaslan Pehlivanlı
Ankara

Kâtip
Gökhan Maraş
Kırşehir

Üye
Beytullah Mehmet Gazioğlu
Bursa

Üye
Muhittin Karaman
Gümüşhane

Üye
Ali Haydar Erdoğan
İstanbul

Anayasa Komisyonunca gelen metinde
2 nci ve 3 üncü maddelere muhalifim.

Üye
Murat Başesgioğlu
Kastamonu

Başkanvekili
İhsan Nuri Topkaya
Ordu

Üye
Kâmil Ateşoğulları
Ankara

2 nci ve 3 üncü maddeye muhalifim.

Üye
Hasan Tanrıöver
Gaziantep

Üye
Naim Geylani
Hakkâri

Üye
Ahmet Ersin
İzmir

2 nci ve 3 üncü maddelere muhalifim.

Üye
Eyüp Cenap Gülpınar
Şanlıurfa

ANAYASA KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN

Bazı Kanunların Bakanlar Kuruluna Yetki Veren Hükümlerinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ile Bazı Kanunların Bakanlar Kuruluna Yetki Veren Hükümlerinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Hükümünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulü Hakkında Kanun Tasarısı

MADDE 1. — 12.9.1330 tarihli Askerî Tayinat ve Yem Kanunu Muvakkatının 36 ncı maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Fevkalade hallerin devamı müddetince Maliye ve Gümrük Bakanlığının olumlu görüşü alınmak kaydıyla Millî Savunma Bakanlığının istihkak bedelini tecavüz edebilme yetkisi vardır.»

MADDE 2. — 18.3.1340 tarihli ve 442 sayılı Köy Kanununun 74 üncü maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Bakanlar Kurulunca tespit edilecek illerde; olağanüstü hal ilanını gerektiren sebeplere ve şiddet hareketlerine ait ciddi belirtilerin köyde veya çevrede ortaya çıkması veya ne sebeple olursa olsun köylünün canına ve malına tecavüz hareketlerinin artması hallerinde de, Valinin teklifi ve İçişleri Bakanlığının onayı ile yeteri kadar «geçici köy korucusu» görevlendirilebilir. Bu şekilde görevlendirilen geçici köy korucularına görevleri süresince ödenecek ücret ile hizmetin bitiminde verilecek tazminat miktarı ve giyim bedelleri İçişleri ile Maliye ve Gümrük bakanlıklarınca müştereken tespit edilir ve Maliye ve Gümrük Bakanlığı bütçesinin ilgili transfer harcamaları bölümünden İçişleri Bakanlığı bütçesine aktarılacak ödenekten bu Bakanlıkça karşılanır.»

MADDE 3. — 18.3.1340 tarihli ve 442 sayılı Köy Kanununun 78 inci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Korucuların kıyafetleri ve silahlarının şekli İçişleri Bakanlığınca tayin olunur.»

MADDE 4. — 22.4.1341 tarihli ve 657 sayılı Harita Genel Komutanlığı Kanununun 6 ncı maddesinin beşinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Adı geçen Kurulca yukarıda belirtilen hususlar üzerinde alınan kararlar, ilgili Bakanlığın tasdiki ile kesinleşir.»

MADDE 5. — 30.11.1341 tarihli ve 677 sayılı Tekke ve Zaviyelerle türbelerin, Seddine ve Türbedarlıklar ile Birtakım Unvanların Men ve İlgasına Dair Kanununun 1 inci maddesinin dördüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Türbelerden Türk büyüklerine ait olanlarla büyük sanat değeri bulunanlar Kültür ve Turizm Bakanlığınca umuma açılabilir. Bunlara bakım için gerekli memur ve hizmetliler tayin edilir.»

MADDE 6. — 7.6.1926 tarihli ve 904 sayılı Islahı Hayvanat Kanununun 4 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Madde 4. — Damızlık tiftik keçilerinin men'i imrarı hakkındaki 11 Nisan 1334 tarihli Kanunun hükümleri mahfuz kalmak şartıyla bütün hayvanların ecnebi memleketlere ihracı serbesttir. Yalnız aygır, iğdiş, kısarak ve katırların ihracı, lüzumunda ilgili Bakanlıkça men olunabilir.»

ADALET KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN

Bazı Kanunların Bakanlar Kuruluna Yetki Veren Hükümlerinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı İle Bazı Kanunların Bakanlar Kuruluna Yetki Veren Hükümlerinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulü Hakkında Kanun Tasarısı

MADDE 1. — Anayasa Komisyonunun Metninin 1 inci maddesi Komisyonumuzca 1 inci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Anayasa Komisyonunun Metninin 2 nci maddesi Komisyonumuzca 2 nci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Anayasa Komisyonunun Metninin 3 üncü maddesi Komisyonumuzca 3 üncü madde olarak aynen kabul edilmiştir.

MADDE 4. — Anayasa Komisyonunun Metninin 4 üncü maddesi Komisyonumuzca 4 üncü madde olarak aynen kabul edilmiştir.

MADDE 5. — 30.11.1341 tarihli ve 677 sayılı Tekke ve Zaviyelerle Türbelerin Seddine ve Türbedarlıklar ile Birtakım Unvanların Men ve İlgasına Dair Kanunun 1 inci maddesinin dördüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Türbelerden Türk büyüklerine ait olanlarla büyük sanat değeri bulunanlar Kültür Bakanlığınca umuma açılabilir. Bunlara bakım için gerekli memur ve hizmetliler tayin edilir.»

MADDE 6. — 17.2.1926 tarihli ve 743 sayılı Türk Kanunu Medenisinin 36 ncı maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Yabancı memleketlerdeki Türkiye temsilcilerine, Dışişleri Bakanlığının teklifi, İçişleri Bakanlığının katılması ve Başbakanın onayı ile nüfus memurluğu yetkisi verilebilir.»

(Anayasa Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

MADDE 7. — 7.6.1926 tarihli ve 904 sayılı İslahı Hayvanat Kanununun 5 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Madde 5. — Hara, inekhane, ağıl, aygır deposu, üretme ve deneme yerleri kurulmasına uygun olup, Hazineye ait bulunan çiftlikler ve otlaklar, ihtiyaç üzerine Tarım Orman ve Köyleri Bakanlığı ile Maliye ve Gümrük Bakanlığının ortak teklifleri ve Başbakanın onayı ile sözü geçen hizmetler için ayrılır.»

MADDE 8. — 17.2.1926 tarihli ve 743 sayılı Türk Kanunu Medenisinin 36 ncı maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Yabancı memleketlerdeki Türkiye temsilcilerine, Dışişleri Bakanlığının teklifi, İçişleri Bakanlığının katılması ve Başbakanın onayı ile nüfus memurluğu yetkisi verilebilir.»

MADDE 9. — 8.4.1929 tarihli ve 1416 sayılı Ecnebi Memleketlere Gönderilecek Talebe Hakkında Kanunun 13 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Madde 13. — Öğrenci ödeneği, bütün öğrencileri kapsamak üzere her yıl Millî Eğitim Gençlik ve Spor ve Maliye ve Gümrük bakanlıklarınca tespit edilecek aylık miktar ile zarurî giderler toplamından teşekkül eder.»

MADDE 10. — 3.4.1930 tarihli ve 1580 sayılı Belediye Kanununun 19 uncu maddesinin birinci fıkrasının beşinci bendinin ikinci paragrafı ile onuncu fıkrasının (C) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Bunların, belediyelerin de iştirak edecekleri şirketler vasıtasıyla yapılması ve işletilmesi veya icara verilmesi veyahut imtiyazın devri İçişleri Bakanlığının kararına bağlıdır. Belediyeler dilerse inhisarı tazammun etmemek şartıyla bunların işletilmesine ruhsat dahi verebilir.

C) Yukarıda (B) bendine göre tahvil çıkarılması hakkında belediye meclislerince alınacak kararlar vali tarafından mütalaasıyla birlikte İçişleri Bakanlığına gönderilir ve Hazine ve Dış Ticaret Müsteşarlığının da mütalaası alındıktan sonra İçişleri Bakanlığının teklifi üzerine Başbakanın onayı ile kesinleşir.»

MADDE 11. — 3.4.1930 tarihli ve 1580 sayılı Belediye Kanununun 5 inci maddesinin (B) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«B) Seksen binden fazla nüfuslu belediyelerde belediye meclisinin kararı, idare heyetinin muvafakati, Valiliğin teklifi ve İçişleri Bakanlığının tasdiki ile kesinleşir.»

(Adalet Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

MADDE 7. — Anayasa Komisyonunun Metninin 7 nci maddesi Komisyonumuzca 7 nci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

MADDE 8. — 7.6.1926 tarihli ve 904 sayılı İslahı Hayvanat Kanununun 4 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Madde 4. — Damızlık tiftik keçilerinin men'i imrarı hakkındaki 11 Nisan 1334 tarihli Kanunun hükümleri mahfuz kalmak şartıyla bütün hayvanların ecnebi memleketlere ihracı serbesttir. Yalnız aygır, iğdiş, kısrak ve katırların ihracı, lüzumunda ilgili Bakanlıkça men olunabilir.»

MADDE 9. — 8.4.1929 tarihli ve 1416 sayılı Ecnebi Memleketlere Gönderilecek Talebe Hakkında Kanunun 13 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Madde 13. — Öğrenci ödeneği, bütün öğrencileri kapsamak üzere her yıl Millî Eğitim ve Maliye ve Gümrük Bakanlıklarınca tespit edilecek aylık miktar ile zaruri giderler toplamından teşekkül eder.»

MADDE 10. — 3.4.1930 tarihli ve 1580 sayılı Belediye Kanununun 5 inci maddesinin (B) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«B) Seksen binden fazla nüfuslu belediyelerde belediye meclisinin kararı, idare heyetinin muvafakati, valiliğin teklifi ve İçişleri Bakanlığının tasdiki ile kesinleşir.»

MADDE 11. — 3.4.1930 tarihli ve 1580 sayılı Belediye Kanununun 19 uncu maddesinin birinci fıkrasının beşinci bendinin ikinci paragrafı ile onuncu fıkrasının (C) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Bunların, belediyelerin de iştirak edecekleri şirketler vasıtasıyla yapılması ve işletilmesi veya icara verilmesi veyahut imtiyazın devri İçişleri Bakanlığının kararına bağlıdır. Belediyeler dilerse inhisarı tazammun etmemek şartıyla bunların işletilmesine ruhsat dahi verebilir.

C) Yukarıda (B) bendine göre tahvil çıkarılması hakkında belediye meclislerince alınacak kararlar vali tarafından mütalaasıyla birlikte İçişleri Bakanlığına gönderilir ve Hazine ve Dış Ticaret Müsteşarlığının da mütalaası alındıktan sonra İçişleri Bakanlığının teklifi üzerine Başbakanın onayı ile kesinleşir.»

(Anayasa Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

MADDE 12. — 10.6.1930 tarihli ve 1705 sayılı Ticaretle Tağışın Men'i ve İhracatın Murakabesi ve Korunması Hakkında Kanunun 1 inci maddesinin birinci ve ikinci fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Dahilî ve haricî ticaret menfaatlerini korumak ve ticaret malları üzerinde tağış hilelere mani olmak üzere menşei nebati, hayvanî madenî bilimum mevat ile bunların nim mamul ve mamullerini veyahut bunların terkiibinden husule gelen mevaddın ihrazına, imaline, tathirine muayyen sınıf ve nevilere tefrikına, ambalajlarına, zarflarına, alım satım ve nakil ve muhafazalarına ve bu hususlarda tabî olacakları usul ve şartlara ve bu gibi mevat için hususî veya millî muayyen alamet ve izahat istimali mecburiyetine müteallik tedbirler almaya Sanayi ve Ticaret Bakanlığı mezundur.

Bakanlık bu mezuniyet dahilindeki tedbirleri tatbika, alakadar teşekküllerin mütaalaasını aldıktan ve beynelmilel teamülleri tetkik ettikten sonra, ihraç mallarımızın en müsaitlerinden başlar. 1953 numaralı Umumi Hıfzıssıhha Kanununun 182 ve 183 üncü maddeleri hükümleri mahfuzdur.»

MADDE 13. — 10.6.1930 tarihli ve 1711 sayılı Tasarruf Sandıkları Hakkında Kanunun 5 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Madde 5. — Tasarruf sandığı, tasarruf cüzdanı ve tasarruf tevdiatı veya buna mümasil unvanlar ilgili Bakanlığın muvafakatı olmadıkça hiçbir banka veya müessese tarafından kullanılamaz.»

MADDE 14. — 7 Kanunisanı 1932 tarihli ve 1918 sayılı Kaçakçılığın Men ve Takibine Dair Kanunun 60 ıncı maddesinin birinci fıkrasının üçüncü bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«3. Uyuşturucu madde yakalamalarında;

Her türlü uyuşturucu maddenin birim miktarı için İçişleri ve Maliye ve Gümrük bakanlıklarınca müştereken tespit edilecek sabit bir rakamın her yıl bütçe kanunlarında belirlenen ikramiye katsayısı ile çarpımı sonucu bulunacak değer, sahipli olarak yakalanan uyuşturucu maddeler için tamamı, sahipsizler için yarısı ikramiye olarak ödenir.»

MADDE 15. — 14.6.1935 tarihli ve 2804 sayılı Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü Kanununun 5 inci maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Hükümet ile Hükümete bağlı müesseselerden başka hakikî veya hükmi şahısların tamamına veya ekseriyet hissesine sahip oldukları petrol iptida istikşaf veya taharri ruhsatnamesi, maden taharri ruhsatnamesi, maden ocağı ruhsat tezkeresi veya maden imtiyazi sahalarından M.T.A. Genel Müdürlüğü tarafından ücretsiz de arama ameliyatı yapılabilir. Bu takdirde alakadarlar ile Genel Müdürlük arasında arama ameliyatından doğacak menfaatlerden Devletin istifade edeceğine dair Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığınca bir mukavele yapmak lazımdır.»

(Adalet Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

MADDE 12. — Anayasa Komisyonunun Metninin 12 nci maddesi Komisyonumuzca 12 nci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

MADDE 13. — Anayasa Komisyonunun Metninin 13 üncü maddesi Komisyonumuzca 13 üncü madde olarak aynen kabul edilmiştir.

MADDE 14. — Anayasa Komisyonunun Metninin 14 üncü maddesi Komisyonumuzca 14 üncü madde olarak aynen kabul edilmiştir.

MADDE 15. — Anayasa Komisyonunun Metninin 15 inci maddesi Komisyonumuzca 15 inci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

(Anayasa Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

MADDE 16. — 12.6.1936 tarihli ve 3054 sayılı İstanbul Telefon Tesisatının Tesellüm ve İşletme Muamelelerine Dair Kanunun 6 ncı maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Madde 6. — Telefon İdaresinin aboneleri ile olan muameleleri, abone kaydı, tahsilat işleri ve borcunu ödemeyen abonelerin telefonlarının kapatılması şart ve usulleri Ulaştırma Bakanlığınca tespit olunur.»

MADDE 17. — 24.6.1938 tarihli ve 3488 sayılı İzmir Telefon Tesisatının Tesellüm ve İşletme Muamelelerine Dair Kanunun 5 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Madde 5. — Telefon İdaresinin aboneleriyle olan muameleleri ve abone kaydı ve tahsilat işleri ve borcunu ödemeyen abonelerin telefonlarının kapatılması şart ve usulleri Ulaştırma Bakanlığınca tespit olunur.»

MADDE 18. — 3 Kanunisasi 1940 tarihli ve 3763 sayılı Türkiye'de Harp Silah ve Mühimmatı Yapan Hususî Sanayi Müesseselerinin Kontrolü Hakkında Kanunun 1 inci maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Bu Kanunun kapsamına giren harp silah ve mühimmat sanayii her senenin Ocak ayında Millî Savunma Bakanlığı tarafından tespit ve ilan olunur.»

MADDE 19. — 30 Kanunisasi 1940 tarihli ve 3959 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Merkez Hıfzıssıhha Müessesesi Teşkiline Dair Kanunun 4 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Madde 4. — Hıfzıssıhha Enstitüsü vazifesi arasında sayılan tetkik ve muayene ve tahlillerden umumî sıhhate taallük eden işler için resmî daireler ile belediyelerden hiçbir ücret almaz. Umumî sıhhate taallük etmeyen muayene, tahlil ve tetkikler için alınacak ücretler Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığınca hazırlanacak bir tarifeyle tespit edilir. Sari veya salgın hastalık işleri müstesna olmak üzere hakikî ve hükmi şahıslara ait olan muayene, tahlil ve tetkikler de aynı tarife üzerinden ücrete tabidir.»

MADDE 20. — 30 Kanunisasi 1940 tarihli ve 3959 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Merkez Hıfzıssıhha Müessesesi Teşkiline Dair Kanunun 5 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Madde 5. — Enstitüde hazırlanan her nevi aşı, serum ve diğer maddelerin satış kıymetleri ve bunların ne suretle satışa çıkarılacakları ve bunları toptan ve perakende olarak satanlara verilecek bey'îye miktarı Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığınca tayin edilir.»

MADDE 21. — 8.7.1942 tarihli ve 4250 sayılı İspirto ve İspirtolu İçkiler İnhisarı Kanununun 2 nci maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Şu kadar ki, bunlardan (b) ve (c) bentlerinde yazılı olanlar Maliye ve Gümrük Bakanlığının müsaadesiyle yapılır.»

(Adalet Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

MADDE 16. — Anayasa Komisyonunun Metninin 16 ncı maddesi Komisyonumuzca 16 ncı madde olarak aynen kabul edilmiştir.

MADDE 17. — Anayasa Komisyonunun Metninin 17 nci maddesi Komisyonumuzca 17 nci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

MADDE 18. — Anayasa Komisyonunun Metninin 18 inci maddesi Komisyonumuzca 18 inci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

MADDE 19. — 30 Kânunusani 1940 tarihli ve 3959 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Merkez Hıfzıssıhha Müessesesi Teşkiline Dair Kanunun 4 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Madde 4. — Hıfzıssıhha Enstitüsü vazifesi arasında sayılan tetkik ve muayene ve tahlillerden umumî sıhate taalluk eden işler için resmî daireler ile belediyelerden hiçbir ücret almaz. Umumî sıhate taalluk etmeyen muayene, tahlil ve tetkikler için alınacak ücretler Sağlık Bakanlığınca hazırlanacak bir tarifeyle tespit edilir. Sari veya salgın hastalık işleri müstesna olmak üzere hakikî ve hükmi şahıslara ait olan muayene, tahlil ve tetkikler de aynı tarife üzerinden ücrete tabidir.»

MADDE 20. — 30 Kânunusani 1940 tarihli ve 3959 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Merkez Hıfzıssıhha Müessesesi Teşkiline Dair Kanunun 5 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Madde 5. — Enstitüde hazırlanan her nevi aşı, serum ve diğer maddelerin satış kıymetleri ve bunların ne suretle satışa çıkarılacakları ve bunları toptan ve perakende olarak satanlara verilecek bey'iyе miktarı Sağlık Bakanlığınca tayin edilir.»

MADDE 21. — Anayasa Komisyonunun Metninin 21 inci maddesi Komisyonumuzca 21 inci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

(Anayasa Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

MADDE 22. — 10.6.1946 tarihli ve 4922 sayılı Denizde Can ve Mal Koruma Hakkında Kanunun 2 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

- «Madde 2. — A) Tekne, genel donanım, makine, kazan gibi esas kısımları,
B) Yükleme durumu,
C) Yakıtının ve kumanyasının yeterliği,
D) Gemi adamlarının yeterliği ve sayısı»

Bakımlarından Ulaştırma Bakanlığı ile diğer ilgili kuruluşların görüşleri alınmak suretiyle hazırlanacak yönetmeliklerince tespit olunmuş nitelikleri haiz bulunmaması yüzünden, yapacağı yolculuğun normal rizikolarına karşı koyamayacak durumda olan bir ticaret gemisi «yola elverişli» sayılmaz ve böyle bir geminin yola çıkmasına izin verilmez.»

MADDE 23. — 13.6.1946 tarihli ve 4933 sayılı İnönü Armağanları Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«İnönü armağanlarını hakedenleri belirtmek üzere, her üç yılda bir, biri bilim, diğeri sanat, üçüncüsü keşif ve ihtiralarla üstün başarılar için üç jüri komisyonu kurulur. Jüri komisyonlarının üyeleri üç jüri komisyonunun her biri için ikişer tane olmak üzere her fakülte ve yüksekokul profesörler veya öğretmenler kurullarınca gösterilen adaylar arasından ilgili bakan tarafından seçilir. Jüri komisyonlarının dördü asil, üç yedek olmak üzere yedi üyesi bulunur.»

MADDE 24. — 8.7.1948 tarihli ve 5254 sayılı Muhtaç Çiftçilere Ödünç Tohumluk Verilmesi Hakkında Kanunun 1 inci maddesinin üçüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Çiftçilere, Ziraat Bankası eliyle ödünç ve faizsiz olarak buğday, arpa, mısır, çavdar, yulaf tohumlukları ve gerekli hallerde diğer çeşit tohumlukları dağıtmaya Tarım Orman ve Köyleri Bakanlığı yetkilidir.»

MADDE 25. — 10.6.1949 tarihli ve 5441 sayılı Devlet Tiyatrosu Kuruluşu Hakkında Kanunun 20 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Madde 20. — Devlet Tiyatrosunun, Kültür ve Turizm Bakanlığınca tasdik edilecek olan bütçesi ve buna dayanılarak yıl içinde yapılacak giderlere ve gelirlere ait evrak, tetkik ve vize edilmek üzere kesinhesap cetvelleriyle birlikte yıl sonlarından itibaren en çok üç ay içinde Sayıştaya gönderilir.»

MADDE 26. — 24.3.1950 tarihli ve 5659 sayılı Atatürk Orman Çiftliği Müdürlüğü Kuruluş Kanununun 7 nci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Müdürlüğün bütçesi her yıl Maliye ve Gümrük Bakanlığının olumlu görüşü üzerine Tarım Orman ve Köyleri Bakanlığınca hazırlanarak yürürlüğe konulur.»

(Adalet Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

MADDE 22. — Anayasa Komisyonunun Metninin 22 nci maddesi Komisyonumuzca 22 nci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

MADDE 23. — 13.6.1946 tarihli ve 4933 sayılı İnönü Armağanları Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«İnönü armağanlarını hakedenleri belirtmek üzere, her üç yılda bir, biri bilim, diğeri sanat, üçüncüsü keşif ve ihtiralarla üstün başarılar için üç jüri komisyonu kurulur. Jüri komisyonlarının üyeleri üç jüri komisyonunun her biri için ikişer tane olmak üzere her fakülte ve yüksekokul profesörler veya öğretmenler kurullarınca gösterilen adaylar arasından Kültür Bakanı tarafından seçilir. Jüri komisyonlarının jördü asil, üç yedek olmak üzere yedi üyesi bulunur.»

MADDE 24. — Anayasa Komisyonunun Metninin 24 üncü maddesi Komisyonumuzca 24 üncü madde olarak aynen kabul edilmiştir.

MADDE 25. — 10.6.1949 tarihli ve 5441 sayılı Devlet Tiyatrosu Kuruluşu Hakkında Kanunun 20 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Madde 20. — Devlet Tiyatrosunun, Kültür Bakanlığınca tasdik edilecek olan bütçesi ve buna dayanılarak yıl içinde yapılacak giderlere ve gelirlere ait evrak, tetkik ve vize edilmek üzere kesinhesap cetvelleriyle birlikte yıl sonlarından itibaren en çok üç ay içinde Sayıştay'a gönderilir.»

MADDE 26. — Anayasa Komisyonunun Metninin 26 ncı maddesi Komisyonumuzca 26 ncı madde olarak aynen kabul edilmiştir.

(Anayasa Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

MADDE 27. — 15.7.1950 tarihli ve 5683 sayılı Yabancıların Türkiye’de İkamet ve Seyahatleri Hakkında Kanununun 31 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Madde 31. — Bu Kanunda yazılı beyanname, hüviyet varakaları ve ikamet tezkerelerinin şekilleri ve muhteviyatı İçişleri Bakanlığınca tespit olunur.»

MADDE 28. — 2.7.1953 tarihli ve 6095 sayılı Kuzey Atlantik Andlaşması Teşkilatı Müşterek Enfrastrüktür Programı Gereğince Türkiye’de Yapılacak İnşa ve Tesis İşlerine Dair Kanununun 6 ncı maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Madde 6. — Birinci madde gereğince, Millî Savunma, Bayındırlık ve İskân ve Dışişleri bakanlıkları ile ilgili diğer bakanlıklar tarafından müştereken enfastrüktür tesislerini yapmakla görevlendirilecek devlet daire ve müesseseleriyle iktisadî devlet teşekkülleri, Kuzey Atlantik Andlaşması Teşkilatınca tayin edilen devreler intaç edilen ve edilecek inşa ve tesis işlerine ait mezkûr teşkilatça tespit edilen esaslar dairesinde hazırlayacakları raporları en geç devreyi takip eden 15 gün içinde Dışişleri Bakanlığına tevdi mecburdurlar.»

MADDE 29. — 18.12.1953 tarihli ve 6200 sayılı Devlet Su İşleri Umum Müdürlüğü Teşkilat ve Vazifeleri Hakkında Kanununun 21 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Madde 21. — 2 nci maddenin a, b, c, d, f fıkralarına giren işlerin ele alınması ve bunların inşa sıraları Başbakanlık, Maliye ve Gümrük, Bayındırlık ve İskân, Sanayi ve Ticaret, Tarım Orman ve Köyşleri ile Sağlık ve Sosyal Yardım bakanlıkları temsilcilerinin katılmasıyla işin verimliliği veya ele alınmalarındaki zorunluluk bakımından sıralanıp tespit edilir ve Bayındırlık ve İskân Bakanlığının teklifi üzerine Başbakanın onayı ile kesinleşir. Konularla bunların sıralarında yapılacak düzeltme, ekleme veya değişmeler aynı usule tabidir.

Ancak seylap ve diğer acil müdahaleyi gerektiren olaylarda yapılacak işler için kararlar, yukarıdaki fıkra hükmüne tabi olmaksızın, Genel Müdürlük tarafından alınır ve uygulanır.»

MADDE 30. — 18.12.1953 tarihli ve 6200 sayılı Devlet Su İşleri Umum Müdürlüğü Teşkilat ve Vazifeleri Hakkında Kanununun 24 üncü maddesinin (a) ve (c) bentleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«a) Ödeme müddeti ve ödemenin başlangıç tarihi bu tesislerin hususiyetlerine, mahallî şartlara göre Genel Müdürlükçe tespit ve Bayındırlık ve İskân Bakanlığının teklifi üzerine Başbakanın onayı ile karara bağlanır.

Fevkalade hallerin tahaddüsünde ödeme müddeti, aynı yollardan gidilmek suretiyle uzatılabilir.»

«c) Sulanan ve kurutulan arazi sahalarıyla sulama ve kurutmadan istifade edebilecek ve edemeyecek arazi hudutları Genel Müdürlükçe tespit ve Bayındırlık ve İskân Bakanlığının teklifi üzerine Başbakanlıkça tasdik edilir ve Genel Müdürlükçe usulü dairesinde mahallinde ilan olunur.»

(Adalet Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

MADDE 27. — Anayasa Komisyonunun Metninin 27 nci maddesi Komisyonumuzca 27 nci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

MADDE 28. — Anayasa Komisyonunun Metninin 28 inci maddesi Komisyonumuzca 28 inci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

MADDE 29. — 10.7.1953 tarihli ve 6132 sayılı At Yarışları Hakkında Kanunun 1 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Madde 1. — Ankara, İstanbul, İzmir'de ve Tarım Orman ve Köy İşleri Bakanlığının belirteceği diğer yerlerde at yarışları yapmak ve bu yarışlar üzerinde memleketin neresinde olursa olsun müşterek bahisler tertip etmek hak ve selahiyeti adı geçen Bakanlığa aittir.»

MADDE 30. — 18.12.1953 tarihli ve 6200 sayılı Devlet Su İşleri Umum Müdürlüğü Teşkilat ve Vazifeleri Hakkında Kanunun 23 üncü maddesinin (c) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«c) Kurulan tesis birden fazla maksadı havî olması halinde tesis bedelinin her maksada isabet eden kısmı Bayındırlık ve İskân Bakanlığının teklifi ve Başbakanın onayı ile kesinleşir.»

(Anayasa Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

MADDE 31. — 18.12.1953 tarihli ve 6200 sayılı Devlet Su İşleri Umum Müdürlüğü Teşkilat ve Vazifeleri Hakkında Kanununun 23 üncü maddesinin (c) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«c) Kurulan tesis birden fazla maksadı havi olması halinde tesis bedelinin her maksada isabet eden kısmı Bayındırlık ve İskân Bakanlığının teklifi ve Başbakanın onayı ile kesinleşir.»

MADDE 32. — 18.12.1953 tarihli ve 6200 sayılı Devlet Su İşleri Umum Müdürlüğü Teşkilat ve Vazifeleri Hakkında Kanununun 27 nci maddesinin (d) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«d) 24 üncü maddenin (a) fıkrası gereğince Başbakanın onayı ile karar altına alınacak ödemenin başlangıç tarihi, tüm işletmenin de başlangıç tarihidir. Bu tarih asgari bir sene evvel tespit ve ilan olunur.

MADDE 33. — 10.7.1953 Tarihli ve 6132 sayılı At Yarışları Hakkında Kanununun 1 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Madde 1. — Ankara, İstanbul, İzmir'de ve Tarım Orman ve Köy İşleri Bakanlığının belirteceği diğer yerlerde at yarışları yapmak ve bu yarışlar üzerinde memleketin neresinde olursa olsun müşterek bahisler tertip etmek hak ve selahiyeti adı geçen Bakanlığa aittir.»

MADDE 34. — 10.2.1954 Tarihli ve 6245 sayılı Harcırah Kanununun 17 nci maddesinin üçüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Yabancı ülkelere gönderilen birliklere mensup subay, astsubay, sivil memur ve hizmetlilerin hava değişimi maksadı ile Anavatana gelmelerini icabettiren hallerde bunlara, ailelerinin bulunduğu veya raporlarında yazılı hastalıklarının icabettirdiği mahallere kadar geliş ve dönüşleri için bu Kanuna göre yol masrafı ve gündelik verilir. Aynı maksatla Anavatana gelen ve dönen erbaş ve erfere ödenecek yol masrafları ile gündelikler, Millî Savunma ve Maliye ve Gümrük bakanlıklarınca müştereken tespit olunur.»

(Adalet Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

MADDE 31. —18.12.1953 tarihli ve 6200 sayılı Devlet Su İşleri Umum Müdürlüğü Teşkilat ve Vazifeleri Hakkında Kanununun 24 üncü maddesinin (a) ve (c) bentleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«a) Ödeme müddeti ve ödemenin başlangıç tarihi bu tesislerin hususiyetlerine, mahallî şartlara göre Genel Müdürlükçe tespit ve Bayındırlık ve İskân Bakanlığının teklifi üzerine Başbakanın onayı ile karara bağlanır.

Fevkalade hallerin tahaddüsünde ödeme müddeti, aynı yollardan gidilmek suretiyle uzatılabilir.»

«c) Sulanan ve kurutulan arazi sahalarıyla sulama ve kurutmadan istifade edilecek ve edemeyecek arazi hudutları Genel Müdürlükçe tespit ve Bayındırlık ve İskân Bakanlığının teklifi üzerine Başbakanlıkça tasdik edilir ve Genel Müdürlükçe usulü dairesinde mahallinde ilan olunur.»

MADDE 32. — Anayasa Komisyonunun Metninin 32 nci maddesi Komisyonumuzca 32 nci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

MADDE 33. — 18.12.1953 tarihli ve 6200 sayılı Devlet Su İşleri Umum Müdürlüğü Teşkilat ve Vazifeleri Hakkında Kanununun 21 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Madde 21. — 2 nci maddenin a,b,c,d,f, fıkralarına giren işlerin ele alınması ve bunların inşa sıraları Başbakanlık, Maliye ve Gümrük, Bayındırlık ve İskân, Sanayi ve Ticaret, Tarım Orman ve Köyşleri ile Sağlık Bakanlıkları temsilcilerinin katılmasıyla işin verimliliği veya ele alınmalarındaki zorunluluk bakımından sıralanıp tespit edilir ve Bayındırlık ve İskân bakanlığının teklifi üzerine Başbakanın onayı ile kesinleşir. Konularla bunların sıralarında yapılacak düzeltme, ekleme veya değişimler aynı usule tabidir.

Ancak seylap ve diğer acil müdahaleyi gerektiren olaylarda yapılacak işler için kararlar, yukarıdaki fıkra hükmüne tabi olmaksızın, Genel Müdürlük tarafından alınır ve uygulanır.»

MADDE 34. — Anayasa Komisyonunun Metninin 34 üncü maddesi Komisyonumuzca 34 üncü madde olarak aynen kabul edilmiştir.

(Anayasa Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

MADDE 35. — 15.5.1957 Tarihli ve 6968 sayılı Ziraat Mücadele ve Ziraat Karantina Kanununun 34 üncü maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Bu madde hükmü Tarım Orman ve Köy İşleri Bakanlığınca diğer tohumluklara da teşmil edilebilir.»

MADDE 36. — 6.5.1960 Tarihli ve 7471 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Ordusu Subay, Askerî Memur ve Muadilleriyle Astsubayların Giyeceğine Dair Kanunun 2 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Madde 2. — Seferde, kısmî seferberlikte, fevkalade hallerde, büyük manevralarda ve herhangi bir harekâta birinci maddede yazılı giyeceklerin kîmlere verileceği Millî Savunma Bakanlığınca tespit olunur.»

MADDE 37. — 16.12.1960 Tarihli ve 167 sayılı Yeraltı Suları Hakkında Kanunun 3 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Madde 3. — Sınırları ve yapısal özellikleri belirlendikçe yeraltı suyu sahaları, Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğünün teklifi üzerine, ilgili Bakanlıkça «yeraltı suyu işletme alanları» kabul ve ilan edilir.

MADDE 38. — 16.12.1960 Tarihli ve 167 sayılı Yeraltı Suları Hakkında Kanunun 8 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«a) Su temini maksadıyla, kesitleri ne olursa olsun, tabii zemin üstünden itibaren derinliği Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü tarafından tespit ve ilgili Bakanlığın onayından sonra ilan olunan haddi aşan her türlü çukur, sondaj ve kuyular (el ile açılan kuyular hariç),»

MADDE 39. — 2.1.1961 Tarihli ve 195 sayılı Basın İlan Kurumunun Teşkiline Dair Kanunun 24 üncü maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Sahipleri Kurumun idaresine iştirak eden gazetelerden alınacak % 15 komisyon ücretini % 10'a kadar indirmeye Genel Kurul yetkilidir. Bu nispetler Genel Kurulun teklifi ve Başbakanın onayı ile değiştirilebilir.»

MADDE 40. — 2.1.1961 Tarihli ve 195 sayılı Basın İlan Kurumunun Teşkiline Dair Kanunun 16 ncı maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Gazete veya dergi sahipleri, altı ay önce Kuruma ihbar etmek şartıyla paylarını her zaman geri alabilirler. Bankalarla sigorta ortaklıklarının paralarını geri alabilmeleri, Genel Kurulun karar vermesine ve Başbakanın tasdikine bağlıdır.»

MADDE 41. — 2.1.1961 Tarihli ve 195 sayılı Basın İlan Kurumunun Teşkiline Dair Kanunun 15 inci maddesinin üçüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Genel Kurul kararı ve Başbakanın tasdiki ile yukarıdaki fıkralarda yazılı sermayeye iştirak miktarları iki katına kadar artırılabilir.»

(Adalet Komisyonunun (Kabul Ettiği Metin)

MADDE 35. — Anayasa Komisyonunun Metninin 35 inci maddesi Komisyonumuzca 35 inci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

MADDE 36. — Anayasa Komisyonunun Metninin 36 ncı maddesi Komisyonumuzca 36 ncı madde olarak aynen kabul edilmiştir.

MADDE 37. — Anayasa Komisyonunun Metninin 37 nci maddesi Komisyonumuzca 37 nci madde olarak kabul edilmiştir.

MADDE 38. — Anayasa Komisyonunun Metninin 38 inci maddesi Komisyonumuzca 38 inci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

MADDE 39. — 2.1.1961 tarihli ve 195 sayılı Basın İlan Kurumunun Teşkiline Dair Kanununun 15 inci maddesinin üçüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Genel Kurul kararı ve Başbakanın tasdiki ile yukarıdaki fıkralarda yazılı sermayeye iştirak miktarları iki katına kadar artırılabilir.»

MADDE 40. — Anayasa Komisyonunun Metninin 40 ıncı maddesi Komisyonumuzca 40 ıncı madde olarak aynen kabul edilmiştir.

MADDE 41. — 2.1.1961 tarihli ve 195 sayılı Basın İlan Kurumunun Teşkiline Dair Kanununun 24 üncü maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Sahipleri Kurumun idaresine iştirak eden gazetelerden alınacak % 15 komisyon ücretini % 10'a kadar indirmeye Genel Kurul yetkilidir. Bu nispetler Genel Kurulun teklifi ve Başbakanın onayı ile değiştirilebilir.»

(Anayasa Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

MADDE 42. — 4.1.1961 Tarihli ve 211 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri İç Hizmet Kanununun 34 üncü maddesinin (d) fıkrasının birinci paragrafı aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Üniformanın şekilleri Millî Savunma Bakanlığına tespit olunur.»

MADDE 43. — 4.1.1961 Tarihli ve 211 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri İç Hizmet Kanununun 102 nci maddesinin (a) fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«a) Orduevlerinin kadro, kuruluş, idare, murakabe ve muhasebeleri ile işletme şekilleri ve müstemilatı yapılacak bir yönetmelik ile tespit ve tayin olunur.

MADDE 44. — 5.1.1961 Tarihli ve 224 sayılı Sağlık Hizmetlerinin Sosyalleştirilmesi Hakkında Kanunun 7 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Madde 7. — Kamu sektörüne dahil kurumlarda çalıştırılacak sağlık personeli miktarı bu kurumların tabii buldukları kanunların hüküm ve esasları dairesinde alınan kadroları aşmamak şartıyla Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı tarafından ilgili bakanlıkların da mütalaası alınarak yapılacak teklif üzerine Başbakanlıkça tespit edilir.»

MADDE 45. — 5.1.1961 Tarihli ve 224 sayılı Sağlık Hizmetlerinin Sosyalleştirilmesi Hakkında Kanunun 18 inci maddesinin birinci ve ikinci fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Sağlık hizmetlerinin sosyalleştirilmesi hususundaki planın tatbikatına rehber olmak üzere gereken kılavuz bölgelerin nerelerde kurulacağı Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığının teklifi üzerine Başbakanlıkça kararlaştırılır.»

Sosyalleştirme planı bütün yurda kademeli surette teşmil edilirken sağlık hizmetlerinin hangi bölgelerde ve ne zaman sosyalleştirileceği de Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığının teklifi üzerine Başbakanlıkça tespit edilir.»

MADDE 46. — 5.1.1961 Tarihli ve 237 sayılı Taşıt Kanununun 1 inci maddesinin (d) fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«d) Kamuya yararlı derneklerden Başbakanlıkça lüzumlu görülenler tarafından kullanılacak taşıtlar bu Kanun hükümlerine tabidir.»

MADDE 47. — 23.2.1961 Tarihli ve 257 sayılı Er ve Erbaş Harçlıkları Kanununun 2 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Madde 2. — Er ve erbaşlara aşağıda gösterilen miktarlarda harçlık ödenir. Bu harçlık miktarları Millî Savunma Bakanlığı ile İçişleri Bakanlığının teklifi üzerine Maliye ve Gümrük Bakanlığına artırılabilir.»

(Adalet Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

MADDE 42. — Anayasa Komisyonunun Metninin 42 nci maddesi Komisyonumuzca 42 nci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

MADDE 43. — Anayasa Komisyonunun Metninin 43 üncü maddesi Komisyonumuzca 43 üncü madde olarak aynen kabul edilmiştir.

MADDE 44. — 5.1.1961 tarihli ve 224 sayılı Sağlık hizmetlerinin Sosyalleştirilmesi Hakkında Kanunun 7 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Madde 7. — Kamu sektörüne dahil kurumlarda çalıştırılacak sağlık personeli miktarı bu kurumların tabi buldukları kanunların hüküm ve esasları dairesinde alınan kadroları aşmamak şartıyla Sağlık Bakanlığı tarafından ilgili bakanlıkların da mütalaası alınarak yapılacak teklif üzerine Başbakanlıkça tespit edilir.»

MADDE 45. — 5.1.1961 tarihli ve 224 sayılı Sağlık hizmetlerinin Sosyalleştirilmesi Hakkında Kanunun 18 inci maddesinin birinci ve ikinci fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Sağlık hizmetlerinin sosyalleştirilmesi hususundaki planın tatbikatına rehber olmak üzere gereken kılavuz bölgelerin nerelerde kurulacağı Sağlık Bakanlığının teklifi üzerine Başbakanlıkça kararlaştırılır.

Sosyalleştirme planı bütün yurda kademeli surette teşmil edilirken sağlık hizmetlerinin hangi bölgelerde ve ne zaman sosyalleştirileceği de Sağlık Bakanlığının teklifi üzerine Başkanlıkça tespit edilir.»

MADDE 46. — Anayasa Komisyonunun Metninin 46 nci maddesi Komisyonumuzca 46 nci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

MADDE 47. — Anayasa Komisyonunun Metninin 47 nci maddesi Komisyonumuzca 47 nci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

(Anayasa Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

MADDE 48. — 13.6.1962 Tarihli ve 53 sayılı Devlet İstatistik Enstitüsünün Görev Yetki ve Kuruluşu Hakkında Kanununun 11 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Madde 11. — Genel nüfus sayımlarında, okur yazar her vatandaş, geçerli bir özürlü olmadıkça sayım komiteleri ve bunların bulunmadığı yerde o yerin en büyük idare üstü tarafından verilecek nüfus sayım ve denetleme memurluğu işini kabul etmek zorundadır. Diğer sayım ve anketlerde, başta ilgili bakanlıklar memurları olmak üzere, çeşitli bakanlıklar ve bunlara bağlı teşekküller memurlarından gereği kadarı, aynı makamlar tarafından görevlendirileceği gibi, yurttaşların yardımına da başvurulabilir. Sayım ve anketlerle ilgili işlerden istisnası gereken kimseler Başbakanlıkça tespit olunur.»

MADDE 49. — 21.8.1963 Tarihli ve 308 sayılı Tohumlukların Tescil, Kontrol ve Sertifikasyonu Hakkında Kanununun 17 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Madde 17. — Bu Kanunun maddelerinde bahsi geçen yönetmeliklerle Kanunun uygulanmasına dair yönetmelik Tarım Orman ve Köy İşleri Bakanlığınca çıkarılır.»

MADDE 50. — 14.5.1964 Tarihli ve 474 sayılı Gümrük Giriş Tarife Cetveli Hakkında Kanununun 5 inci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Yukarıdaki maddelerde gösterilen işlerin hazırlık çalışmaları ikinci maddede yazılı bakanlık ve teşekküllerin, en az daire başkanı, genel müdür yardımcısı seviyesindeki temsilcilerinden Başbakanlıkça kurulacak ve başkanı belli edilecek bir komisyon tarafından yapılır.»

MADDE 51. — 3.3.1965 Tarihli ve 551 sayılı Markalar Kanununun 3 üncü maddesinin üçüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Sanayi ve Ticaret Bakanlığı, bazı emtiaya bu Kanuna göre tescil edilmiş marka konulmasını mecburi kılabilir.»

MADDE 52. — 8.4.1965 Tarihli ve 580 sayılı Millî Prodüktivite Merkezi Kuruluş Kanununun 6 ncı maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«a) Yönetim Kurulu tarafından sunulacak bütçeyi ve hizmet karşılığında alınacak ücret tarifesini ve Başbakanın tasvibine sunulacak personel kadrosunu tasdik etmek;»

MADDE 53. — 8.4.1965 Tarihli ve 580 sayılı Millî Prodüktivite Merkezi Kuruluş Kanununun 8 inci maddesinin birinci fıkrasının (d) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«d) Personel kadrosunu hazırlamak ve Genel Kurulun tasdikinden sonra Başbakanın tasvibine sunmak.»

MADDE 54. — 20.4.1967 Tarihli ve 854 sayılı Deniz İş Kanununun 35 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

(Adalet Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

MADDE 48. — Anayasa Komisyonunun Metninin 49 uncu maddesi Komisyonumuzca 48 inci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

MADDE 49. — Anayasa Komisyonunun Metnini 50 inci maddesi Komisyonumuzca 49 uncu madde olarak aynen kabul edilmiştir.

MADDE 50. — Anayasa Komisyonunun Metninin 51 inci maddesi Komisyonumuzca 50 inci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

MADDE 51. — Anayasa Komisyonunun Metninin 52 nci maddesi Komisyonumuzca 51 inci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

MADDE 52. — Anayasa Komisyonunun Metninin 53 üncü maddesi Komisyonumuzca 52 nci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

MADDE 53. — 20.4.1967 tarihli ve 854 sayılı Deniz İş Kanununun 35 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

(Anayasa Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

«Madde 35. — Bu Kanuna tabi gemilerde gemiadamları tahsis edilen yatma, dinlenme ve yemek yerleriyle gemide bulundurulacak ilaç, tıbbî alet ve malzeme ve revirlerde bulunması gereken şartlar ve gemiadamlarına verilecek iâşe maddelerinin ölçü ve nitelikleri bu şart ve niteliklerinden hangilerinin önemleri bakımından esasa ilişkin ve birinci derecede ve hangilerinin ise ikinci derecede sayılacakları ve iâşe ile ilgili ne çeşit kurullar kurulacağı ve bu kurulların görev ve yetkileri Çalışma ve Sosyal Güvenlik, Sağlık ve Sosyal Yardım ve Ulaştırma bakanlıkları tarafından beraberce hazırlanacak bir yönetmelikte gösterilir.

Gemiadamı, işveren veya işveren vekili tarafından sağlanacak iâşenin yukarıda sözü geçen yönetmelikte gösterilen ölçülerden noksan olması halinde aradaki farkın bedelini veya iâşenin hiç verilmemesi halinde tamamının bedelini işveren veya işveren vekilinden isteyebilir. Şu kadar ki gemiadamının iddiasını, tazminde esas teşkil edecek iâşe ve şartlardaki aksamanın vukubulduğu günde durumu işveren veya işveren vekiline veya kaptana bildirmesi şarttır.»

MADDE 55. — 18.4.1972 Tarihli ve 1581 sayılı Tarım Kredi Kooperatifleri ve Birlikleri Kanununun 7 nci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Kooperatif, bölge birlikleri ve merkez birliği örnek anasözleşmeleri, ilgili kuruluşların da görüşü alınarak Tarım Orman ve Köy İşleri Bakanlığı tarafından hazırlanır.»

MADDE 56. — 19.7.1972 Tarihli ve 1615 sayılı Gümrük Kanununun 10 uncu maddesinin ikinci fıkrasının (b) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«b) Yolcuların ve nakil vasıtaları hizmetlilerinin beraberlerinde getirdikleri ve seyahat sürelerine göre kıymetleri Maliye ve Gümrük Bakanlığınca tespit edilecek hediye eşya.»

MADDE 57. — 17.6.1982 Tarihli ve 2684 sayılı Temel Eğitim ve Ortaöğretimde Parasız Yatılı veya Burslu Öğrenci Okutma ve Bunlara Yapılacak Sosyal Yardımlara İlişkin Kanunun 7 nci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Temel eğitim ikinci kademe ve ortaöğretim kurumları öğrencilerine Maliye ve Gümrük Bakanlığı ile Millî Eğitim Gençlik ve Spor Bakanlığınca inüştereken tespit edilen miktar kadar burs verilir.»

MADDE 58. — 5.4.1983 Tarihli ve 2813 sayılı Telsiz Kanununun 18 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Madde 18. — Ulaştırma Bakanlığı, Başbakanlığın veya Genelkurmay Başkanlığının talebi üzerine telsiz yayın kontrolünü ilan ederek uygular. Bu uygulama belli bir tesis ve bölge için olabileceği gibi, bütün ülke için de olabilir.»

MADDE 59. — 11.8.1983 Tarihli ve 2876 sayılı Atatürk Kültür Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Kanununun 97 nci maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

(Adalet Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

«Madde 35. — Bu Kanuna tabi gemilerde gemi adamları tahsis edilen yatma, dinlenme ve yemek yerleriyle gemide bulundurulacak ilaç, tıbbi alet ve malzeme ve revirlerde bulunması gereken şartlar ve gemi adamlarına verilecek işe maddelerinin ölçü ve nitelikleri bu şart ve niteliklerinden hangilerinin önemleri bakımından esasa ilişkin ve birinci derecede ve hangilerinin ise ikinci derecede sayılacakları ve işe ile ilgili ne çeşit kurullar kurulacağı ve bu kurulların görev ve yetkileri Çalışma ve Sosyal Güvenlik Sağlık ve Ulaştırma bakanlıkları tarafından beraberce hazırlanacak bir yönetmelikte gösterilir.

Gemi adamı, işveren veya işveren vekili tarafından sağlanacak işenin yukarıda sözü geçen yönetmelikte gösterilen ölçülerden noksan olması hainde aradaki farkın bedelini veya işenin hiç verilmemesi halinde tamamının bedelini işveren veya işveren vekilinden isteyebilir. Şu kadar ki gemi adamının iddiasını, tazminde esas teşkil edecek işe ve şartlardaki aksamının vuku bulduğu günde durumu işveren veya işveren vekiline veya kaptana bildirmesi şarttır.»

MADDE 54. — Anayasa Komisyonunun Metninin 55 inci maddesi Komisyonumuzca 54 üncü madde olarak aynen kabul edilmiştir.

MADDE 55. — Anayasa Komisyonunun Metninin 56 ncı maddesi Komisyonumuzca 55 inci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

MADDE 56. — 17.6.1982 tarihli ve 2684 sayılı Temel Eğitim ve Orta Öğretimde Parasız Yatılı veya Burslu Öğrenci Okutma ve Bunlara Yapılacak Sosyal Yardımlara İlişkin Kanununun 7 nci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Temel eğitim ikinci kademe ve orta öğretim kurumları öğrencilerine Maliye ve Gümrük Bakanlığı ile Millî Eğitim Bakanlığınca müştereken tespit edilen miktar kadar burs verilir.»

MADDE 57. — Anayasa Komisyonunun Metninin 58 inci maddesi Komisyonumuzca 57 nci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

MADDE 58. — Anayasa Komisyonunun Metninin 59 uncu maddesi Komisyonumuzca 58 inci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

(Anayasa Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

«a) Atatürk Araştırma Merkezi, Türk Dil Kurumu, Türk Tarih Kurumu ve Atatürk Kültür Merkezinde, uzmanlığı gerektiren belirli görevler için ihtiyaç duyulacak sözleşmeli personele verilecek ücret ve sair haklar, bu husustaki kısıtlamalara bağlı kalmaksızın Yüksek Kurum Başkanının önerisi, Maliye ve Gümrük Bakanlığı'nın uygun görüşü üzerine Başbakanlıkça kararlaştırılır.

b) Bu Kanun gereğince Yüksek Kurum ve bağlı kuruluş başkan ve başkan yardımcılığına atananlara ve haklarında 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun görevlendirmeye ilişkin hükümleri uygulananlara, Yönetim Kuruluna ve yürütme kurullarına atanacak üyelere ödenecek ücretlerle, Yüksek Kurul Atatürk Uluslararası Barış Ödülü Kurulu ve Millî Komiteye Cumhurbaşkanı tarafından seçilen üyelere ve bilim kurullarının aslı üyelerine ödenecek huzur hakları Yüksek Kurum Başkanının teklifi üzerine Başbakanlıkça tespit edilir.

Bu suretle atanan veya görevlendirilenlerin, varsa emekli aylıkları kesilmez.

Bu Kanun gereğince kurulan bilim ve uygulama kolları, diğer kol, komisyon ve çalışma grupları başkan ve üyeleri hakkında, faaliyet ve hizmetin niteliğine göre, şartları varsa, uzmanlığı gerektiren belirli görevlere ilişkin hükümler veya yayın ve telif mevzuatı uygulanır.»

MADDE 60. — 13.10.1983 Tarihli ve 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununun 105 inci maddesinin beşinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Bu madde hükümleri ortalama hızı saatte en az elli kilometrenin üstünde olan veya ulaşılabilecek hıza göre değerlendirme yapılması öngörülen motorlu araç veya bisiklet sporu gösterilerinde uygulanır. Bu hükümler, yarış güzergâhının diğer trafiğe kapatılması halinde de geçerlidir. İçişleri Bakanlığı bu madde hükümlerinin, başka yarışlar bakımından da uygulanmasına karar verebilir.»

MADDE 61. — 9.11.1983 Tarihli ve 2946 sayılı Kamu Konutları Kanununun 5 inci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Kamu konutlarının aylık kira bedelinin tespitine esas olacak «kira birim bedelleri», Maliye ve Gümrük Bakanlığının koordinatörlüğünde Millî Savunma, İçişleri, Dışişleri, Sanayi ve Ticaret, Enerji ve Tabii Kaynaklar, Bayındırlık ve İskân bakanlıkları temsilcilerinden teşekkül eden komisyon tarafından her takvim yılının başlangıcından en az üç ay önce belirlenir. Başbakanın onayı ile yılbaşından itibaren uygulanmak üzere Resmî Gazetede yayımlanarak yürürlüğe konulur.

MADDE 62. — 24.2.1984 Tarihli ve 2982 sayılı Konut İnşaatında ve Kalkınmada Öncelikli Yörelerde Yapılacak Yatırımlarda Vergi, Resim ve Harç İstisna ve Muafıkları Tanınması Hakkında Kanunun 8 inci maddesinin dördüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Konut inşaatı ve yatırım projesinin % 50'sinin fizikî olarak hangi hallerde gerçekleşmiş sayılacağı'nın ölçü ve esasları ilgili bakanlıkça belirlenir.»

(Adalet Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

MADDE 59. — Anayasa Komisyonunun Metninin 60 ıncı maddesi Komisyonumuzca 59 uncu madde olarak kabul edilmiştir.

MADDE 60. — Anayasa Komisyonunun Metninin 61 inci maddesi Komisyonumuzca 60 ıncı madde olarak kabul edilmiştir.

MADDE 61. — Anayasa Komisyonunun Metninin 62 nci maddesi Komisyonumuzca 61 inci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

(Anayasa Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

MADDE 63. — 8.1.1986 Tarihli ve 3254 sayılı Devlet Meteoroloji İşleri Genel Müdürlüğünün Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulü Hakkında Kanunun 30 uncu maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Devlet Meteoroloji İşleri Genel Müdürlüğü tarafından kamu kurum ve kuruluşları bünyesinde ilgili bakanlık ve kuruluşlarıyla anlaşmak suretiyle ve rasat hizmetlerini yapmak üzere meteoroloji istasyonları açılabilir ve bu kurum ve kuruluşların personeline ödenecek ek ücret, Devlet Meteoroloji İşleri Genel Müdürlüğünün teklifi, Maliye ve Gümrük Bakanlığı ile Devlet Personel Başkanlığının olumlu görüşü ve Başbakanın onayı ile kararlaştırılır.»

GEÇİCİ MADDE — İlgili kanunlarında tüzükle düzenlenmesi öngörülmekle birlikte bu Kanun ile yönetmelik şeklinde tanzimi uygun bulunan hususlarla ilgili olarak çıkarılması gereken yönetmelikler yürürlüğe girinceye kadar mevcut hükümlerin uygulanmasına devam olunur.

MADDE 64. — Tasarının 2 nci maddesi 64 üncü madde olarak aynen kabul edilmiştir.

MADDE 65. — Tasarının 3 üncü maddesi 65 inci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

(Adalet Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

MADDE 62. — Anayasa Komisyonunun Metninin 63 üncü maddesi Komisyonumuzca 62 nci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

GEÇİCİ MADDE — Anayasa Komisyonunun Metninin Geçici Maddesi Komisyonumuzca Geçici Madde olarak aynen kabul edilmiştir.

MADDE 63. — Anayasa Komisyonunun Metninin 64 üncü maddesi Komisyonumuzca 63 üncü madde olarak aynen kabul edilmiştir.

MADDE 64. — Anayasa Komisyonunun Metninin 65 inci maddesi Komisyonumuzca 64 üncü madde olarak aynen kabul edilmiştir.

